

СЛАВА УКРАЇНІ !

ГЕРОЯМ СЛАВА !

КАДРИ ОУН
ВИЗВОЛЬНА СИЛА УКРАЇНИ

ЗБІРНИК
★ ЧАСТИНА ПЕРША ★

**(МАТЕРІЯЛ ТІЛЬКИ ДЛЯ ВНУТРІШНЬО-
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ)**

ВИДАННЯ КАДРОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ

1981

Дереворит - Ілюстрація підпільного видання праці Петра Полтави - "Хто такі бандерівці та за що вони борються".

ДОРОГІ ДРУЗІ!

"В кожному ідеологічному чи політичному русі - писав С. Бандера - найважливішу роль відіграють два основні його складники: ідея і людина. Провідні ідеї і світоглядні засади в ідеологічному русі та керівні програмові постанови в політичному - творять "душу", істоту, внутрішній зміст руху. Люди, які визнають, поширюють і здійснюють ідеї та програму і з тією метою беруть активну участь в русі, - творять його живий, діючий організм!"

Наша сила - в наших кадрах, і тому необхідні не тільки збереження організаційної сітки на всіх теренах нашої дії, а й відповідне їй вдосконалення, постійна її розбудова, що великою мірою залежить від нових ідейних членів, якими мусимо поповнювати наші ряди. В тій ділянці ОУН має великий досвід. Частина цього досвіду відзеркалена в матеріялах, які складаються на цей "Збірник" Кадрово-Організаційної Референтури ГД, який виданий з метою бути підручним матеріялом Провідникам Організаційних Клітин та їх Кадрово-організаційним Референтам в праці над розбудовою членських кадрів ОУН.

Ярема ЧАБАН
Кадрово-Організаційний ГД

ЗРОДИЛИСЬ МИ ВЕЛИКОЇ ГОДИНИ

Зродились ми великої години
З пожеж війни і з полум'я вогнів,
Плакав нас біль по втраті України,
Кормив нас гнет і гнів на ворогів.

І ось ідемо в бою життєвому
Тверді, міцні, незламні мов граніт,
Бо плач не дав свободи ще нікому,
А хто борець, той здобуває світ.

Не хочемо ні слави, ні заплати,
Заплатою нам розкіш боротьби,
Солодше нам у бою умирати,
Як жити в путах, мов німі раби.

Доволі нам руїни і незгоди,
Не сміє брат на брата йти у бій,
Під синьо-жовтим прапором свободи
З'єднаєм ввесь великий нарід свій.

Велику Правду для усіх єдину
Наш гордий клич народові несе:
Батьківщині будь вірний до загибну,
Нам Україна вище понад все!

Веде нас в бій борців упавших слава,
Для нас закон найвищий та наказ –
Соборна Українська Держава
Вільна, міцна, від Тиси по Кавказ!

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Організація Українських Націоналістів/революціонерів/ - це визвольна політична організація, що своїм характером, своїми цілями, своїм ідейним змістом і своєю діяльністю істотно відрізняється від усіх українських політичних партій. Вона не стає речником інтересів якоїсь окремої частини народу, не виводить своїх цілей, свої програми з якоїсь абстрактної, теоретичної суспільно-політичної програми. Її основне завдання і посвята - це боротьба за визволення України, змагання за Самостійну Соборну Українську Державу, що єдино може забезпечити українському народові повну волю, всесторонній свободний розвиток, добробут, соціальну справедливість і дійсне народоправство. Коли ця мета буде досягнена, тоді рацією існування і змістом діяльності ОУН буде дальша жертвенна служба Україні відданою працею і творчим змаганням за найкращий розвиток і досягнення українського народу у всіх ділянках життя, за розквіт і велич Української Держави, боротьба з усім, що стоїть тому на до-розі. ОУН змагається за добро цілого українського народу і всіх громадян України, а не якоїсь однієї частини, суспільної верстви тощо. Свою програму ОУН виводить з потреб цілого українського народу, з його природи й історичного розвитку, з сучасного стану, з його життєвих прагнень і настанов у змаганні за найкращий всесторонній розвиток, добробут і себевиявлення народу - цілоти і всіх його складових, збірноти й української людини. Самобутне життя і розвій українського народу гармонійно поєднується з вселюдським поступом як його складова, творча частина.

С. БАНДЕРА

"Слово до Українських Націоналістів-Революціонерів за кордоном". /1948/

Б. Підмогильний

НАЦІОНАЛІСТ Є ІДЕАЛІСТОМ

Світоглядний націоналізм без етичного ідеалізму у житті – це облуда. Націоналіст за своїми переконаннями має бути у житті ідеалістом, мусить плекати культ героїки життя, суворий його зміст. Очевидно, не вимагається у двадцятому столітті цивілізації і технічного поступу їх нехтувати, але вимагається ставити на службу національній ідеї максимум своїх сил і максимум самопосягати й самопожертви.

Який сенс життя людини – це запитання мусить стояти перед кожним націоналістом. Чи плекання й потурання вигодам життя, перецінювання матеріального, дочасного, можна погодити з націоналістичним світоглядом і етичним ідеалізмом? Ми не пропагуємо в епосі атому й висадки на місяць – культивування чумацьких волів, але доба атомів і полетів на місяць зовсім не означає нехтування Божих і національних заповідей. Етика й мораль, духові вартості, культ героїки життя й посвяти "за друзі своя" не є протиставні розвиткові технології й цивілізації. Йдеться про зміст життя людини. У тридцятих роках націоналісти писали і відкрито перед окупантським судом 1936 року захищали погляд, що національно-суспільний зміст має опанувати життя людини, а егоїстичні бажання мають чи можуть бути лише відхиленням від національно-суспільного змісту життя. Більше того, ми ішли ще далі у своїй етичній теорії, супонуючи, що альтруїзм для героя є його "егоїзмом", бо в альтруїстичному національно-духовому змісті життя він знаходить своє особисте задоволення, свій духовий мир і радість. Герої – це альтруїстичні "егоїсти", які в самопосягати знаходять своє самоздійснення, свою радість і втіху.

Можливо, що вони – це лиш ідеал, але без ідеалів-прикладів немає етичного життя. Без мучеників не буває релігій, без героїв немає нації. Батьківщина є там, де є могили. Батьківщина не є там, де є добре, але там є добре, де є батьківщина. Очевидно, ми не досягнемо такого стилю життя усіх, щоб ідеал героя був усіми здійснений. Але наше намагання – йти шляхом героя, пропагувати його шлях велета духа й моралі, і світочем життя його робити. Як далекий цей шлях від сучасного?

Це не правда, що тепер немає героїв. Їх тисячі й тисячі, але їх культ знехтований. Не вони є ідеалом життя, але людина вигідного життя. І навіть Церква пішла на цей шлях культу гедонізму, злагіднюючи колишні старі традиційні суворі вимоги життя, замінюючи їх достосованням до сучасного стилю консумпційного суспільства. Чим убогіше було життя тим суворіші були закони Церкви. А тепер є якраз навпаки. Навіть Церква починає толерувати ламання Божих заповідей. Скільки священників сьогодні веде негідне життя? Приклад: кардинал Парижу, чи єпископ з французької провінції. Ламається суворая мораль. Треба нового Савонаролі, який картав би за упадок моралі. Для нас, націоналістів, що культивують героїчну концепцію життя, мучеництво за ідею, бій до смерті за правду України, за героїчного Христа, – сучасний світ – не наш світ, сучасні псевдовартості консумпційного суспільства – не наші вартос-

ті. Ми хочемо жити вічним і для Вічного. Ми хочемо бути в цій темряві сучасного гедонізму життя, культу золотого теляти, - лампадами іншого, нового - старого життя лицарів Святослава й Запоріжжя, повстанців з Холодного Яру й героїв ОУН-УПА.

Що означає жити суворим і повним посвяти життям в епосі сучасної цивілізації? Це не означає не вживати автомашини чи літака, телефону чи холодильника, але означає обмежитися до мінімуму кінцевого з погляду вигоди життя, користуючися модерною цивілізацією й технікою, а все інше жертвувати на службу батьківщині. І за цивілізаційними й технологічними досягненнями стоїть людський дух, людська мораль, яка лишається незмінною без огляду на те, чи людина іде волами чи літаком. Етичні цінності не міняються. Вічне лишається вічним. Чим більше вникає людина у всесвіт, тим більше стає перед нею проблема Абсолюту, Бога, Духа, а не праматерії. Людина пізнає чимраз більше предвічний порядок речей, зникає матерія, приходить Дух, як цар світу, як причина буття - Абсолют. Чи людина уявляє Абсолют як християнського Бога, чи мохаммеданського, чи виключно у філософському, онтологічному, метафізичному його схопленні, - це не є вирішним. Вирішним для людства є, що - Абсолют існує, Бог стоїть над усім! Найбільші фізики й філософи світу найближче пізнають Абсолют і стають перед його загадкою.

Християнська концепція Бога ставить суворі вимоги до нас. Не думаймо, що можна виховати молодь без культу ідеалу людини високої моралі. Найперше треба - поруч націоналістичного світогляду - одночасно вкорінювати в духовність молодої людини: яка мета буття, яка мета життя Людини - Богоподібної істоти, плекати її життєвий ідеалізм, виховувати у самопосвяті, ризику, суворому стилі життя, без вигід життя. Є помилкою толерувати проступки проти людських чеснот, нпр. еротизм, сексуалізм, розперезаність, вигідництво, корупцію, надужиття, а вдовольтяться лише фразами про світоглядний націоналізм. - Націоналізму немає без життєвого ідеалізму й суворого стилю життя. Розпусник не може бути націоналістом. Злодійчук і обманець не може бути націоналістом. Марнотратник не може бути націоналістом. Брехун не може бути націоналістом. Боягуз не може бути націоналістом. Матеріяліст, що ставить матеріяльне понад усе, не може бути націоналістом.

Виховання молоді треба вести одночасно такими лініями: вирощувати, плекати благородні людські риси, прикмети, чесноти - ідеалістичні, альтруїстичні, противигідницькі, протигедоністичні, й вирощувати націоналістичні, героїчні чесноти - самопосвяту, самопожертву за Вітчизну, "за друзі свої". Допоміжним у вихованні буде завжди мілітаризація молоді, військовий дух, дух дисципліни, суворости, порядку, послуху, пошани до старших, суворости звичаїв. Молодь має обов'язково відбувати військову службу. Виховання означає не лише теоретичне вивчення певних правд, але передусім практику, перетворювання у життя теоретично засвоєного кожноразно у живій дійсності. Без випробування в живому житті націоналістичних і людських засад виховання - немає виховання. Виховання це передусім здійснена в и м о г а - постійна, систематична, щоденна, на кожному кроці.

**"ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА"
ДЕКАЛОГ**

Я дух одвічної стихії, що зберіг Тебе від татарської потоки й поставив на грані двох світів творити нове життя;

1. Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї.
2. Не дозволиш нікому плямити слави, ні чести Твоєї Нації.
3. Пам'ятай про великі дні наших Визвольних змагань.
4. Будь гордий з того, що Ти є спадкоємцем за славу Володимирова Тризуба.
5. Пімсти смерть Великих Лицарів.
6. Про справу не говори з тим, з ким можна, а з тим, з ким треба.
7. Не завагаєшся виконати найнебезпечнішого чину, якщо цього вимагатиме добро справи.
8. Ненавистю і безоглядною боротьбою прийматимеш ворогів Твоєї Нації.
9. Ні просьби, ні грозьби, ні торттури, ані смерть не приневолять Тебе виявити тайни.
10. Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства й простору Української Держави.

ВОЛЯ УКРАЇНИ - НАША МЕТА!

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ ОУН

Основним обов'язком кожного члена ОУН є здійснювання змісту членського приречення:

"Прирікаю і зобов'язуюсь перед Богом, перед українським народом і перед власним сумлінням як член ОУН все і всюди боротися за Суверенну Соборну Українську Державу, здійснення ідей і програми ОУН для добра і величі України, українського народу, людини, в тій праці і боротьбі віддати всі свої сили, все чого вона вимагатиме, кожную жертву, а як треба своє життя. Зобов'язуюся точно і совісно сповняти всі обов'язки члена ОУН та виконувати всі її накази доручення".

До того кожний член ОУН є зобов'язаний:

а/ суворо дотримуватися засад загально-людської національно-суспільної моралі і етики, вироблювати і мати зразкову поведінку в особистому, родинному, громадському житті та в професійній праці;

б/ виконувати загально-національні обов'язки та шанувати українські національні святощі, боронити на кожному кроці честь і добре ім'я української нації, Організації, пам'ять героїв;

в/ виконувати совісно і дбайливо організаційні доручення і зберігати організаційну тайну;

г/ належати до первинної організаційної клітини, звена, і в ньому виконувати, незалежно від свого становища в Організації, певні організаційні доручення;

д/ приймати участь у внутрішньому організаційному житті/сходинах, вишколи/;

е/ сплачувати членські внески та виконувати встановлені Організацією матеріальні зобов'язання;

є/ плекати й всебічно розвивати членські кваліфікації: засвоєння і поширення своїх знань з обсягу ідеології, програмових засад і політики Організації, засвоювати і удосконалювати свої особисті здібності і вміння потрібні для Організації, щоби досягнути високого рівня моральної, політичної і організаційної здатності виконувати завдання Організації в час визвольної боротьби і приготувати себе до завдань державного будівництва;

ж/ завжди і скрізь поширювати і визнавати, відстоювати і реалізувати ідейно-політичні позиції ОУН і визвольного руху, поширяти її впливи на оточення і здобувати їй прихильників;

з/ з власної ініціативи віднаходити можливості і способи найкращого здійснювання цілей і завдань Організації в кожній ситуації, передавати Організації свій досвід і всі відомості, корисні в її діяльності;

и/ звітувати перед Організацією за свою організаційну і

і суспільно-громадську діяльність.

Від поодиноких обов'язків члена можуть звільнити тільки компетентні організаційні чинники з оправданих причин на певний час.

Самовільне неоправдання, невиконання, занедбування обов'язків члена ОУН та зобов'язуючих його приписів та засад – потягає за собою організаційно-дисциплінарну, чи організаційно-судову кару, до виключення з Організації включно.

Всі члени ОУН, які перебувають на терені діяльності якоїсь одиниці ОУН, входять в її склад і підлягають її організаційній владі.

Звільнити від того обов'язку можуть тільки відповідні керівні органи ОУН.

Самовільне порушення цього правила потягає автоматичне виключення члена з Організації.

"12 ПРИКМЕТ ХАРАКТЕРУ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА"

1. **В с е г о т о в и й**, це значить, що він є вояком Української Революційної Армії. Він бореться на великому всеобіймаючому Фронті Української Національної Революції, віддаючи всі свої сили, готовий кожної хвилини віддати і своє життя. Український націоналіст є завжди в повній бойовій готовості.

2. **Б е з к о р и с л и в и й**, це значить, що Ідею Українського Націоналізму й службу для неї ставить він вище всіх скарбів світу цього. Для неї він проміняє з радістю можливість спокійного та вигідного життя на тверду долю жовніра-борця, теплу хату - на окопи чи тюрму. Щастя шукає і знаходить він у радості з боротьби й перемоги на службі Великій Святій Справі. Лише в щасті Української Нації - щастя українського націоналіста. Її воля, слава й могутність - його найбільше бажання.

3. **Ч е с н и й**, це значить, що він ім'я націоналіста носить гідно й ніколи не сплямить ніяким нечесним вчинком. Він завжди придержується високих вимог націоналістичної моралі. Мораль опортуністичного світу родить і плекає безділля, страх, фарисейство й угоди. Мораль націоналістична - це мораль нового світу, світу чину й боротьби. Її засади взнесли й тверді. Вона є основою чинного й чистого, мов хрусталь, характеру українського націоналіста, Лицаря-Революціонера.

4. **К а р н и й**, це значить, що він безоглядно підпорядкований і вірний аж до смерті Ідеї Українського Націоналізму, Організації Українських Націоналістів і своїм провідникам. Кожний наказ для нього святий. Він знає, що карність - це основа організації й сили, а анархія - це руїна. Тому він завжди піддержує авторитет Проводу Української Нації в Організації.

5. **А к т и в н и й і п і д п р и є м ч и в и й**, це значить, що він бореться всіми силами, використовуючи всі можливості, кожну хвилину для добра Великої Справи - Української Національної Революції. Він не знає безділля. В нього за думкою і словом іде чин, мов за блискавкою грім. Бо життя - це рух, боротьба, а спокій - це застій і холодна смерть. Кожну ідею, організацію, чи людину він оцінює по ділах, а не по словах. Пасивності раба протиставляє він творчу ініціативу й напружену активність борця-провідника.

6. **В і д в а ж н и й**, це значить, що він завжди відважно і неустрашно протиставиться всім перешкодам і небезпекам. Він не знає, що то є страх. Заяча вдача боягуза-труса йому чужа і гидка.

7. **Р і ш у ч и й**, це значить, що він кожний наказ і кожну свою постанову виконує рішучо, без вагань. Постановив - зробив.

8. **В и т р и в а л и й**, це значить, що він завжди бореться

завзято й витривало. Він знає, що без витривалости, доведеної аж до впертости, немає перемоги.

9. З р і в н о в а ж е н и й, це значить, що він у всіх випадках життя задержує повну рівновагу духа. Життя українського націоналіста повне трудів, перешкод і небезпек. Щоб їх перебороти, щоб опанувати положення і зібрати всі сили до удару в відповідне місце, треба насамперед опанувати себе. Тому український націоналіст у підпіллі й у отвертому бою, в окопах і в тюрмі, в тріумфі чи на ступнях шибениці, завжди зрівноважений, завжди однаково спокійний, гордий і усміхнений. Вміє по-лицарськи перемогати і по-геройськи вмирати.

10. Т о ч н и й, це значить, що він завжди придержується точности в житті аж до дрібниць.

11. З д о р о в и й, це значить, що він хоче бути здоровим. Він хоче, щоб ціле молоде українське покоління було здорове. Україна потребує сильних і здорових тілом і духом синів. Тому він в міру можливості вправляє та поширює руханку і спорт, не нищить свого здоров'я вживанням отрут - не п'є і не курить, - ні гулячим життям. В українського націоналіста Велика Ідея в серці, вогонь революційного духа в грудях, міцні й гнучкі м'язи, сталеві нерви, бистрий соколиний зір і слух та твердий п'ястук.

12. О б е р е ж н и й, це значить, що він завжди суворо придержується усіх засад конспірації.

"44 ПРАВИЛА ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА"

"Невмируща владарна воля Української Нації, що казала Твоїм предкам завойовувати світ, водила їх під мур Царгороду, поза Каспій та Вислу, адвигнула могутню Українську державу, мечем і плугом зазначувала границі своєї владарности, в боротьбі проти орд сповняла історичну місію України, що проявлялася в державницьких чинах і творчих замірах Великих Гетьманів і Геніїв, що піднялися з руїни до нового революційного чину й державного будівництва, що посягає тепер владно по нове життя і творить могутню епоху Українського Націоналізму й наказує Тобі: Встань і борись! Слухай і вір, здобувай і перемагай, щоб Україна була знову могутня, як колись і творила нове життя по власній уподобі і по своїй волі".

1. Приймай життя як героїчний подвиг і здобувай чин незламної волі та творчої ідеї.
2. Найвищим Твоїм законом і Твоїм бажанням є воля й ідея Нації.
3. Будь гідним виконавцем заповітів великих синів Твоєї Нації і борись та працюй для великого майбутнього.
4. Твоїм найбільшим добром і Твоєю честю є сила і велич Твоєї Нації.
5. Залізна дисципліна супроти Ідеї та Проводу й обов'язок праці є Твоєю чеснотою.
6. Пам'ятай, що Україна покликана до творення нового життя і тому працюй для її могутности й розвитку.
7. Плекай духа волі й творчости, неси всюди ідею Правди України і закріплюй в життя її історичну місію.
8. Твоєю найбільшою любов'ю є Українська Нація, а Твоїми братами всі члени української національної спільноти.
9. Будь вірний Ідеї Нації на життя і смерть і не здайся, хоч би проти Тебе був увесь світ.
10. Красу і радість життя вбачай у невпинному стремлінні на вершини духа, ідеї і чину.
11. Могутній Бог княгині Ольги і Володимира Великого жадає від Тебе не сліз, ані милосердя чи пасивного роздумування, але мужности й активного життя.
12. Знай, що найкраще віддаси Богові почесність через Націю та в ім'я Нації чинною любов'ю до України, суворою мораллю борця та творця вільного державного життя.
13. Здобувай знання, що допоможе Тобі опанувати світ і життя, піднести Україну й перемогти ворогів.

14. Будь свідомий того, що Ти є співвідповідальним за долю цілої Нації.
15. Пам"ятай, що найбільшим злочином є шкодити своїй Нації.
16. Твоїми ворогами є тільки вороги Твоєї Нації.
17. З ворогами поступай так, як того вимагає добро і велич Твоєї Нації.
18. Знай, що найкращою ознакою українця є мужній характер і вояцька честь, а охороною України – меч.
19. Постійно пізнавай, удосконалюй себе, а здобудеш світ і життя.
20. Знай, що світ і життя – це боротьба, а в боротьбі перемагає той, хто має силу.
21. Тоді Ти повна людина, коли перемагаєш себе і світ і постійно стремиш до вершини.
22. Знай, що в боротьбі перемагає той, хто не заломлюється невдачами, але має відвагу піднятися з упадку й завзято змагає до цілі.
23. До перемоги треба витривалости й постійного зусилля в діянні і боротьбі.
24. Кожночасно будь готов на найбільший чин, але при тому не занедбуй щоденної праці.
25. Будь перший в боротьбі і перемогах життя, щоб здобути для Нації вінець перемоги.
26. Живи ризиком, небезпеками і постійним змагом, а погорджуй всякою вигодою і спокійним життям філістра.
27. Радо й без нарікань виконуй покладені на Тебе обов"язки щоб власною працею й наявними вартостями, здобути собі справу на провідництво.
28. Пам"ятай, що провідництво вимагає постійних трудів і великих зусиль.
29. Будь сильний і незламний навіть в обличчі смерти і всяких терпінь.
30. Став гордо чоло небезпекам, а на удари життя відповідай збільшеним зусиллям праці і боротьби.
31. Пам"ятай, що милостиню приймає тільки немічний прошак, що не може власною працею і власними вартостями здобути право на життя.
32. Не покладайся на нікого. Будь сам творцем свого життя.
33. Будь скромний і шляхетний, але знай, що значить слабкість і покора.
34. Співчуття з велетнями духа Тебе підносять, а співчуття з підлими й безхарактерними людьми ослаблює. Подай братню руку тим, що хотять, як і Ти, йти на верхів"я.

35. Не завидуй нікому. Приймай те, що здобудеш власною працею і вартістю.

36. Будь товариський. Зав'язуй побратимство духа, ідеї і зброї в житті, праці й боротьбі.

37. Зв'язуй тісно своє життя з життям Нації. Віддай Україні свою працю, майно, кров.

38. Гидуї всякою лицемірною облудою і хитрим фальшем, але перед ворогом укривай таємні справи і не дайся заманити в наставлені сіті, для здобуття ж тайни від ворога вживай навіть підступу.

39. Шануй жінок, що мають стати Тобі товаришками духа, ідеї і чину але гидуї розгнущаними.

40. Ціни високо материнство як джерело продовження життя. З Твоєї родини створи кивот чистоти раси Нації.

41. Люби й опікуйся дітворою, як молодістю майбутнього Нації.

42. Плекай фізичні сили, щоб тим видатніше працювати для своєї Нації.

43. Будь точний. Вважай за втрачену частину життя кожную хвилину, що пройшла без діла.

44. Що робиш, роби совісно й так, якби воно мало остатися вічно й мало стати останнім і найкращим свідоцтвом про Тебе.

Степан БАНДЕРА

ІДЕЯ І ЛЮДИНА В ІДЕОЛОГІЧНОМУ РУСІ

В кожному ідеологічному чи політичному русі найважливішу роль відіграють два основні його складники: ідея і людина. Провідні ідеї і світоглядні засади в ідеологічному русі та керівні програмові постанови в політичному - творять "душу", істоту, внутрішній зміст руху. Люди, які визнають, поширюють і здійснюють ідеї та програму і з тією метою беруть активну участь в русі, - творять його живий, діючий організм.

Обидва основні складники ідеологічного і політичного руху - ідея і людина - однаково важливі й необхідні для його існування й розвитку: як без одного, так і без другого він не може розвиватися й діяти. Якість, сила та історична роль кожного ідеологічного руху однаковою мірою залежать від якості та динаміки його ідейного складу та його людських кадрів. Найкращі ідеї й програми не спроможні формувати життя й розвитку, доки не знайдуться їх апостоли і борці, люди сильних характерів, віри, запалу, посвяти і чину. Так само й спільнота сильних, ділових і бойових людей мусить мати якісь більші ідеї і цілі, щоб створити триваліші вартості, щоб на довший час змогли формувати життя й розвиток народу, його частини, чи більше народів.

При однаковій важливості й необхідності цих двох чинників одночасно між ними існує така різниця, що один є постійний, а другий - змінний. Провідні ідеї й програмові позиції ідеологічного й політичного руху в своїй основі залишаються незмінні. Їхня зміна, переродження внутрішнього ідейного змісту якогось руху - це насправді постання нового руху на місці старого. Навіть тоді, як залишається той самий людський склад, той самий терен і методи дії, - із зміною внутрішнього ідейного змісту твориться, суттєво, новий рух.

Інша справа з людським складом ідеологічних, політичних і суспільних рухів. Він постійно змінюється. Людська одиниця - це клітина в живому організмі. На місце одних, які гинуть або стають неактивні чи відходять - прибувають нові. Як довго якийсь рух має живучу силу, ґрунт для свого розвитку та базу приросту людських сил - його кадри доповнюються чимраз новими людьми, новими генераціями активних учасників. Коли цей процес приросту загальмований, коли він припиняється з внутрішніх чи зовнішніх причин, тоді такий рух слабне, підупадає, зникає.

Питання приросту нових людських сил має першорядне значення для втримання і розвитку кожного руху. Зокрема революційно-визвольні рухи, які ведуть безпосередню політичну й збройну боротьбу і через те несуть великі втрати в своєму людському складі, мусять з найбільшою напругою і серед найбільших труднощів поповнювати свої ряди чимраз новими кадрами. Чим тяжча боротьба, тим більше жертв, а одночасно тим вищі вимоги вона ставить до якості кожного її учасника, зокрема до його ідейно-моральних вартостей, прикмет характеру, відданості справі та до його всебічної підго-

тові. Зімкнути це розхилення ножиць потрапляють тільки такі революційні рухи, що насліджені високими, пориваючими ідеями, кадри яких, їх боротьба й ціла діяльність пройняті ідейним напруженням — горінням. Такі рухи зберігають свою живучість, динаміку навіть тоді, коли переживають періоди дуже значного зменшення й ослаблення діючих кадрів, через надмірну втрату крові у боротьбі, якій не дорівнює приріст нових сил. В періоді такого кількісного послаблення автоматично зменшується дія, зменшуються розміри безпосередньої боротьби, а через те зменшуються теж страти, доки не дійде до зрівноваження, вирівнання. Зате збережена живучість, притягаюча сила ідей руху, що жевріє хоча б у малих клітинах і в незначних проявах боротьби, ховає в собі потенціальної силу, яка у відповідних обставинах спалахне великим полум'ям і розгорнеться у могутній революційний рух.

Гірше стоїть справа з тими рухами, що їх основні ідеї, програмові засади чи генеральна політична лінія виявляють свою слабкість, не витримують проби життя і боротьби. Тоді вони не тільки втрачають можливість росту і перемоги, але й для вже змобілізованих, діючих кадрів перестають бути джерелом ідейного піднесення, віри, жертвності, насаги до змагання і до чину. Це призводить до їхнього занепаду.

Буває й так, що ідеологічні й політичні основи руху втримують свою активність і притягаючу силу для більшості його активних учасників та для ширшого загалу, але якась частина доточасних його визнавачів зневірюється чи з різних причин підпадає під інші впливи, захоплюється іншим напрямком. Нормальним наслідком такого стану є вихід тих людей з одного руху.

Однак, трапляється таке, що з них оформлюється окрема група, яка залишається в організаційних рамцях матернього руху та починає діяти в тому напрямі, щоб виперти з нього доточасні керівні ідеї чи політичну лінію та підмінити їх іншими, протиставними. Це є явищем внутрішнього ідеологічного чи політичного нищення, розсаджування первісного руху. Зароджування й діяння в організмі руху такої групи з іншим політичним та ідеологічним напрямком, хоч і з старого кадрового складу — це явище ідеологічного чи політичного галапасництва. Цей сторонній, а то й протиставний напрямок, намагається розвиватись на організмі старого руху паразитним способом: покористуватись його кадрами, засобами й здобутками, виперти його ідеологічний, політичний зміст та зайняти його місце.

Такі явища рідко бувають вислідом внутрішнього розвитку і стану даного руху. Переважно вони постають у процесі і в наслідок ідеологічної й політичної боротьби даного руху.

Ідучи до здійснення своїх цілей, кожний ідеологічний і політичний рух мусить змагатися з протиставними напрямками і силами. Зокрема визвольний рух стоїть у затажній боротьбі не тільки з безпосереднім ворогом, але теж з різними силами, течіями і чинниками, як сторонніми, так і діючими серед українського середовища, які вороже ставляться до його політичних цілей та до його дій. Наступ ворога і противників завжди іде в першу чергу на ідеологічно-політичні позиції руху та на активних в ньому людей.

Боротьба в ідеологічно-політичній площині полягає не тільки в прямому протиставленні ідеї і цілей даного руху до ворожих. Противники і вороги мають на меті насамперед послаблення позицій і ліній визвольного руху, будь-якими засобами. Для того вони посереджуються посередніми засобами внутрішнього підриву й ідейного відпруження. Якщо у визвольному русі починається фермент і процес підмінювання ідейних позицій і політичної лінії іншим напрямком, хоч теж неприхильним і небажаним для ворога і противників, то вони радіють уже з самого негативного, розстроюючого наслідку для визвольного руху.

Наступ на діючу людину в русі з боку ворогів і противників ведеться теж різними способами. Не завжди він зосереджується на намаганні знищити, чи спаралізувати дію активних учасників руху. Часто метою ворожого діяння є - різними засобами ідейно-політично заламати активних учасників руху. Слідом за цим ідуть старання, щоб таких ідейно чи політично заламаних людей приєднати на свій бік і зробити з них інструмент внутрішнього розкладу в русі, або бодай залучити їх до будь-якого іншого напрямку, який перенесений в середину руху, створював би розстроюючі ферменти. З цього боку визвольному рухові грозять найбільші небезпеки.

Коли зважити різnorodні засоби, якими посереджується ворог та неприяні сили в атакуванні людської одиниці, звичайно серед вкрай несприятливих умов для життя і дії активних учасників визвольної боротьби, то завжди треба рахуватися з заламаннями не тільки окремих одиниць, але й цілих гуртів. Створення в середині руху ідейного і політичного відпруження, постановлення внутрішньої ідеологічної й політичної диверсії - завдає найбільші шкоди. Якщо таке внутрішнє розсаджування ведеться у формі намагань переставити рух не на цілком протилежні, ворожі позиції, тільки на кореговані, дещо зближені до них - то це не зменшує його шкідливості, навпаки, це обраховано на зменшення здорової реакції кадрів руху та на збільшення засягу розкладової акції.

В такій ситуації збереження руху, його напрямку, змісту та дієздатності вимагає розкриття суті деструктивних тенденцій, виявлення й усунення всіх тих елементів, які з будь-яких причин впряглися у шкідницьку акцію. Кожний процес розкладу ховає в собі небезпеку, що від заражених клітин захворіють здорові. Затамування, знешкідливлення та лікування хворих клітин внутрішнім діянням на них життєвих сил руху є дуже ускладнене в умовах боротьби з ворогом, чи протидії натиску противників. А вже цілком недоцільно залишати в середині руху чужий ідейно-політичний витвір, хоч він постав з власних клітин руху, але почав діяти і розвиватися на його організмі, як пістряк, під впливом постійно діючих зовнішніх чинників. В таких випадках необхідно довести до виявлення й усунення всього, що, залишаючись в середині руху, почало діяти на його шкоду. Це konieczне для збереження обидвох найголовніших складників, діючих сил руху - ідеї та людини - її носія і борця. Якщо через усунення зародків і продуктів розкладу зберігається здоровим і дієздатним цілий організм, то всі втрати рекомпенсуються в дальшому розвитку.

ЗАВДАННЯ КАДРІВ ОУН

I. Кадри ОУН на чужині

ОУН взяла на себе обов'язки і завдання революційно-визвольного авангарду української нації, тому має багато різних важливих і складних проблем, що їх треба розв'язувати як теоретично, так і практично. На цих проблемах мусить зосереджуватися увага всього організаційного активу, всіх членів Організації. За здійснювання завдань ОУН відповідає не тільки Провід, а й кожний провідний та рядовий член.

Наша сила - в наших кадрах, і тому необхідні не тільки збереження організаційної сітки на всіх теренах нашої дії, а й відповідне її вдосконалення, постійна її розбудова, що великою мірою залежить від нових ідейних членів, якими мусимо поповнювати наші ряди. Але головна наша увага має бути звернена не на їх кількість, а на якість - на їхні особисті та національні прикмети. Готування нових кадрів, кандидатів у члени, зокрема з-поміж юнацтва, - завдання, яке вимагає не лише відповідних зусиль, а й відповідної контролю. Тому необхідно перевіряти та вдосконалювати систему виховання і підготовки юнацтва ОУН, а одночасно збільшувати і відмолоджувати провідні кадри Організації, проводити юнацтва і молодіжних організацій, вирощувати молоду націоналістичну еліту з її власним проводом, що має стати складовою частиною проводів організаційних клітин різного ступеня.

Наші кадри повинні бути спрямовані насамперед на такі відтинки діяльності Організації, які мають безпосереднє відношення до визвольної боротьби в Україні та є пов'язані з її вимогами і потребами.

II. Внутрішньо-українські завдання

На головні ділянки життя і дії української спільноти у різних країнах нашого поселення - повинна бути спрямована та частина наших досвідчених і кваліфікованих кадрів, що матимуть завдання поглиблювати ідейно-політичний зміст культурних, наукових і подібних організацій та установ, унапрямувати їхній перспективний розвиток також з погляду потреб української визвольної боротьби на Рідних Землях. Мусимо керуватися важливістю завдань і пам'ятати, що це тільки один із відтинків нашої діяльності, а тому не можемо зосереджувати на ньому всі сили і засоби Організації.

Праця активу на різних ділянках життя української еміграції має конкретно визначену мету: дати українській спільноті на чужині ідейно-політичне спрямування, мобілізувати всі патріотичні її сили для відповідної акції в обороні прав та волі України і максимально використовувати весь людський потенціал і матеріальні засоби еміграції для потреб української визвольної боротьби на Рідних Землях.

III. Завдання щодо Краю

Провід і відповідна кількість провідного активу мусять у

першу чергу зосереджувати свої зусилля на тих завданнях Організації, які мають безпосереднє відношення до визвольної боротьби в Україні, до політичної акції за кордоном та до всебічної плянової і послідовної визвольної дії.

Для здійснення цих завдань необхідне теоретичне опрацювання стратегії української визвольної боротьби і національної революції, змісту української державности та поглиблення ідейного змісту українського життя в Україні та поза її межами. Всебічне ідейне озброювання української спільноти, а в першу чергу наших кадрів - кожночасна конфронтація ідейно-політичної проблематики за кордоном з актуальним життям і боротьбою в Україні: поглиблення і перевірювання засад і метод виховання молодого покоління, зокрема юнацтва ОУН, виготовлення ідейно-політичних та загально-вишкільних матеріалів, пов'язаних із визвольною боротьбою на Рідних Землях. Все це - складові елементи найголовніших завдань.

В інтересі визвольної боротьби українського народу на рідних землях треба постійно поширювати й поглиблювати протиросійський і протикомуністичний фронт у західньому світі, мобілізувати прихильників нашої визвольної політики за кордоном, умасовлювати нашу зовнішньо-політичну дію в обороні України, концентрувати сили і засоби на боротьбу з ворогом і в світовому розмірі всебічно розгортати культурно-політичний фронт у постійній конфронтації з таким же фронтом в Україні.

Наші акції в обороні України, українських політ'язнів, борців за її волю і державність, діячів і працівників української культури, - необхідно не тільки систематично продовжувати й розгортати, а й вдосконалювати відповідними методами.

Одночасно треба приготувати Організацію і її кадри до дії в особливих закордонних умовах, що можуть виникнути в наслідок політичної капітуляції західніх держав, договорів з Москвою за ціну т. зв. мирного співжиття та економічної, технологічної і політичної співпраці світових надпотуг, а також все більшої активізації у західніх країнах лівих підривних терористичних груп, дія яких інспірована Москвою і може бути використана проти нас, щоб зліквідувати український самостійницький рух за кордоном, зокрема ОУН.

IV. Завдання щодо молоді і юнацтва

Підтверджуючи важливість справ молоді й юнацтва ОУН, з окремою увагою до молоді в Україні, V-ий Великий Збір закликає весь членський актив до поживлення організаційної роботи, виховних і вишкільних завдань на відтинку Юнацтва ОУН у вільному світі.

V-ий Великий Збір вважає за необхідне систематично вести освідомлюючу національну політичну працю серед тих груп молодого покоління, які в чужих школах та університетах підпали під вплив неомарксизму, соціалізму, анархізму, й поширюють різні ворожі або утопійні концепції між українськими людьми, нехтуючи національними аспіраціями нескореної України та її попередніх і сучасних борців-героїв.

V. Зовнішньо-політичні завдання

Підтверджуючи правильність і актуальність зовнішньо-політичних напрямних і завдань, схвалених IV-им Великим Збором, V-ий Великий Збір наголосив наступні завдання:

- продовжувати змаг за нашу ідейно-політичну концепцію на міжнародних форах;
- продовжувати дипломатичні і військово-політичні контакти, як теж контакти з урядами і послами парламентів вільних держав;
- скріплювати акцію серед церковних чужинецьких кіл проти сучасної/за папи Павля VI/ політики Ватикану і мобілізувати прихильні нам кола для створення Українського Католицького Патріархату;
- широко роз'яснювати згубність для Заходу політики т.зв. відпущення, яка легковажить той факт, що Москва цю політику використовує виключно для поширення своїх впливів у всьому світі;
- впливати на чужі середовища, щоб і вони захищали наші ідеї і мобілізували в їх обороні ширші кола вільних народів для проникання в країни, опановані комуністами;
- скріпити нашу акцію у вільному світі серед інтелектуалістів, профспілок, студентів, молоді, комбатантів, жіночих організацій і ін., творити осередки з-поміж молоді вільних народів для проникання за "залізну заслону";
- скріпити діяльність серед туристичних, мистецьких, наукових груп, висланих з ССРСР до західного світу і з західного світу до ССРСР;
- в плані продовжування організацій світового протиросійського і протикомуністичного фронту, розбудовувати фронт молоді АБН та осередки співпраці між різними національностями в Советському Союзі;
- вживати відповідних заходів для того, щоб на форумі ООН окремі держави підносили справу російського імперіялізму, поневолення України, русифікації;
- розбудувати фінансову базу і скріплювати видавничу діяльність чужими мовами, призначену для західного світу і країн, поневолених московським імперіялізмом.

VI. Завдання жіночої сітки ООН за кордоном

- об'єднати в своїх рядах все ідейне, працююче, жертвне і віддане українській визвольній справі жіноцтво різного віку, освіти, стану і громадського стажу та створити з них елітарний центр українських націоналісток-революціонерок;
- стати ініціатором, промотором і опірною силою визвольної дії серед українських жіночих організацій у вільному світі, на форумі міжнародних жіночих організацій і середовищ різного напрямку та вести серед них широку інформаційно-пропагандивну працю про долю української жінки в ССРСР і боротьбу

українського народу, та в обороні їх, а зокрема українських політичних в'язнів, організувати політичні акції;

- зміцнювати і скристалізовувати серед українського жіноцтва почуття української повновартості й створити атмосферу повороту до української героїні, до українських традицій, до рідної культурної й національної спадщини, плекаючи її у своєму родинному і громадському житті;
- своєю акцією і впливами охопити, виховати і вишколити високодейних здисциплінованих жінок для виховної, пропагандивної, політичної, громадської і міжнародньої діяльності;
- окрему увагу треба присвятити українській жінці, яка в тяжких умовах, як в Україні, так і на чужині, є головною вихователькою молодого покоління в національному дусі.

Українська жінка завжди виконувала і виконує свою важливу роль в боротьбі з окупантом за волю України.

VII. Дія кадрів ОУН закордоном.

Організація Українських Націоналістів складається з двох частин: крайової і закордонної. Головним тереном дії ОУН, де йде безпосередня боротьба з окупантом, є Рідні Землі. Закордонні терени, де діють закордонні кадри, мають своє окреме призначення, але пов'язане з революційно-визвольною боротьбою на землях України, з її потребами і вимогами. Таким чином усі кадри ОУН - і ті, що в Краю, і ті, що за кордоном, - становлять одну неподільну цілість революційно-визвольної організації, мають спільну мету і спільні обов'язки.

Головною метою всіх членів ОУН є вибороти волю українському народові, повернути суверенність і самостійність Українській Соборній Державі, в якій єдиним і неподільним господарем і володарем буде український народ. В основу побудови УССД кладемо ідеологічно-політичну і соціально-суспільну програму ОУН, якщо народ прийме її за свою. Своєю дією закордоном ОУН, крім зовнішньо-політичної акції та інших безпосередніх і посередніх завдань, намагається зберегти українську еміграцію як окрему національно-політичну спільноту, як запілля і допоміжну силу для революційно-визвольної боротьби українського народу.

Діяльність кадрів ОУН дуже багатогранна, вона охоплює майже всі ділянки українського життя на еміграції, але головну нашу увагу спрямовує на:

- зовнішньо-політичну роботу і відповідні визвольно-політичні акції, метою яких є здобути підтримку визвольній боротьбі України та визнання й респектування іншими народами її національно-політичних прав вільної і суверенної державної нації,
- готування кадрів до революційно-визвольної боротьби і державного будівництва,
- збереження української національної спільноти у вільному світі та її працю для України.

Чесне і гідне виконання наших обов'язків за кордоном, а в дальшому - і на Рідних Землях у час революційно-визвольної боротьби і державного будівництва, залежить насамперед від якісних властивостей членських кадрів та їх належного виховання і вишколу-підготовки. Тому завжди кладемо наголос на якість, а не на кількість членства.

Основою і передумовою успіхів у нашій організаційній діяльності є добре зорганізована й розбудована організаційна сітка. Про особливе значення організаційної сітки мусить знати кожний член. Організаційна сітка має свою відповідну структуру, ступеневані організаційні клітини і їх провідників та завершується організаційною референтурою в Головному Проводі. За посередництвом організаційних клітин, силами провідного і рядового організаційного апарату проводимо всю оперативну роботу, керуємо цілістю діяльності організаційної сітки, господаримо членськими кадрами, виховуємо і підготовляємо їх до дальших і ближчих завдань. З допомогою організаційної сітки ведемо зовнішньо-політичну роботу, унапрямяємо цілість українського життя під кутом потреб визвольної боротьби українського народу, поширюємо і закріплюємо наші ідейно-політичні впливи в українській громадськості, щоб таким чином створити з неї один суцільний національно-визвольний фронт. Організаційна сітка, мов кістяк сильного творчого організму, своїми клітинами, своєю мережею пов'язує в одну цілість увесь складний різногранний процес українського життя і надає йому скристалізовану ідейно-політичну форму, спрямовує його на боротьбу за волю і державну незалежність.

Тому що організаційна сітка діє на основі напрямних і доручень, декому здається, що вона є своєрідним апаратом-автоматом. Але такий погляд неправильний. Він витворений не так організаційною структурою і правилами Організації, як поверховним їх розумінням. Організувати організаційну сітку чи її клітини, розбудувати їх і скріпляти, керувати внутрішньо-організаційною діяльністю, за посередництвом якої діємо і на зовнішньо-політичному та українському суспільно-політичному і громадському відтинках, - це своєрідне, багате методами і тактикою вміння, а не тільки, як дехто думає, згори накинена форма, штивна і незмінна.

Методи, а то й система нашої дії на українському і на зовнішньому відтинках, мусять бути інші, ніж на внутрішньо-організаційному. Від нас великою мірою залежить збільшення нашого потенціалу, концентрування і використання його для потреб української визвольної справи. Вони/методи/ мусять насамперед бути доцільні, сприймливі для оточення, в якому діємо, ефективні і перспективні на майбутнє. В дії їх треба перевіряти і коли вони не оправдують себе, треба їх замінити іншими, більш доцільними. Методи є способом до осягнення головної мети, вони можуть бути різні, якщо в принципі не порушують нашої визвольної концепції. Напр. стосовані нами методи, чи навіть ціла система дії в нашому внутрішньо-організаційному житті, не можуть бути живцем стосовані до суспільно-громадського сектора, де маємо діло з різnorodними суспільними елементами. Тут треба стосувати і респектувати загальну суспільно-громадську систему дії і через неї

впливати на громадське життя. З другого ж боку, якщо б ми застосували суспільно-громадську систему дії до організаційної сітки, як це подекуди трапляється, то в короткому часі Організація перетворилася би в якийсь клуб, у партійну групу чи кліку, або у звичайну громадську установу. На кожному відтинку нашої діяльності треба стосувати властиві методи, а для цього, безперечно, організаційні кадри мусять мати відповідне знання і належну підготову.

Нашим завданням є мобілізувати для підтримки української визвольної справи не тільки ті сили, засоби і середники, якими розпоряджаємо самі як Організація, але теж і ті, що є поза Організацією в українській громадськості. Дехто намагається пояснювати наш ідейно-політичний вплив на певні установи, як їх фізичне опанування кадрами. Таке пояснювання фальшиве і злобне. Наш вплив на українську громадськість — це передусім вплив ідейний. Ми даємо почин справам, які мають служити інтересам українського народу, висуваємо ідеї, які активізують українську громадськість на відтинку допомоги — моральної і матеріальної українській визвольній справі, даємо або підтримуємо кожному здорову ініціативу, яка служить загально українським справам, пов'язаним з українською визвольною політикою. Іншими словами: унапрямуємо українське життя в усіх його виявах під кутом потреб української визвольної акції в Краю і на еміграції. До цієї акції намагаємося залучити всіх українських патріотів, незалежно від їх політичних і конфесійних переконань. Наша дія не обмежується тільки власним середовищем, як це роблять партії чи кліки. Вона мусить зростати в широку всеохоплюючу акцію, втягнути в себе весь український закордонний потенціал. Як революційно-визвольна Організація, маємо всі підстави для ідейної мобілізації української еміграції, щоб створити з неї один визвольний фронт.

Кожний член мусить пам'ятати, що все і всюди, за всяких умов і на кожному відтинку праці, домінуюче становище має наша головна мета, якій служить ціла Організація. В міру потреби приділяємо певним секторам більшу чи меншу увагу. Напр., в один час зосереджуємо всі наші сили на відтинку зовнішньо-політичному, якщо цього вимагали особливі міжнародні обставини чи потреба зміцнення певної нашої зовнішньо-політичної акції. Іншим разом скеруємо нашу увагу на суспільно-громадський сектор, якщо треба його зміцнити, за його посередництвом поширити свій ідейний вплив на українські громадські кола або закріпити своє зовнішнє становище в очах господарів, на терені яких діємо. Ще іншим разом можемо сконцентрувати нашу діяльність на відтинку виховання молоді, якщо хочемо охопити її своїм ідейним впливом, а найкращими з-поміж неї доповнювати організаційні кадри. Так само трактуємо і всі інші відтинки нашої діяльності, керуючись доцільністю і вимогами часу, як цього вимагає українська визвольна справа. Жадна ділянка нашої праці не є для нас самоціллю і в центрі нашої уваги ставимо нашу головну мету. Організаційна сітка і її кадри є основою нашої сили, від її якості й спроможности залежать наші успіхи у боротьбі за УССД.

Праця в сітці Організації, в українській суспільності та на

зовнішньо-політичному відтинку вимагає належної підготовки, відповідальності, такту і знання, великої жертвовності, ідейності і глибокого психологічного підходу. Без цього кожний можливий ефект буде радше подиктований хвилимовим збігом обставин, а не довгостривалими, закріпленими наслідками. Самі ідейно-політичні й суспільно-програмові постанови Організації не здобудуть нам визнання чи симпатій українського народу, в нашому випадку – української еміграційної спільноти, якщо кадри ОУН, як виконавці цих постанов і носії ідей ОУН, не будуть дотримуватися їх змісту і духу. Навіть найкращі ідеї втрачають свою вартість, якщо їх визнавці не стоять на висоті своїх завдань і своєю діяльністю чи поведінкою їх дискредитують. Тому члени ОУН мусять бути відповідно виховані, вишколені і приготовані до дії на кожному відтинку українського життя та українського національно-визвольного фронту. Організація – це кузня, де готуються кадри і куються революційні характери. Стати націоналістом революціонером – значить перейти глибокий внутрішній процес самоствердження, скріпленого власними чинами та глибокою вірою в національно-визвольні ідеї українського народу. Політичне виховання націоналіста дає йому усвідомлення філософії націоналізму як суспільно-політичного явища. Його осягають ті члени Організації, яких свідомість обов'язків і характерність є на відповідному рівні.

Як невід'ємна частина революційно-визвольної Організації, діючої в Україні та на інших теренах СРСР, закордонні кадри ОУН структурою і якістю мусять бути на висоті революційної, політично-визвольної організації, що нею є ОУН як цілість. Виховання повновартісного націоналіста-революціонера в еміграційних умовах вимагає особливих зусиль від кожного члена – менше чи більше інтелектуально розвиненого. При цьому кожний мусить пам'ятати, що виховання члена ОУН триває безпереривно, за всяких обставин, навіть і наших еміграційних, аж до смерті, бо націоналіст, який перестає себе політично виховувати, відривається від життя рідного народу і обмежується тільки особистим чи хуторянським способом думання, перестає бути націоналістом.

Завдання, які поставила перед собою ОУН, вимагають високоякісних, ідейних, жертвних, активних, дисциплінованих членів-націоналістів.

/ з Бюлетеня Проводу ОУН
ч. 16 за 1976 р./

Степан БАНДЕРА

ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ КАДРІВ НАЦІОНАЛЬНО-ВІЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Питання кадрів має підставове значення для кожного національно-політичного і суспільного руху, а зокрема для національно-визвольної революції. Якість і кількість кадрів, які вже беруть участь у революційній дії, і які, за своїм наставленням, зактівізуються в ній під час розширення революційної боротьби – вирішує про напрямок, силу й успіх цілого революційного процесу. Тому належна розв'язка цього питання мусить заважити на розвитку і висліді визвольних змагань. Треба робити відповідні висновки з досвіду й аналізу попередніх змагань за державну самостійність, щоб у цьому питанні не повторити тих самих помилок, які вже раз причинилися до заламання і поразки.

Не можна б сказати, що питання кадрів, які мають організувати й дивинути національно-визвольну революцію і розбудову самостійної держави, легковажиться чи недоцінюється в українській політичній думці. Але воно дуже часто є предметом невластивого трактування, що призводить до помилкових висновків та породжує помилкові політичні настанови.

Основна і найзагальніша невластивість полягає в тому, що справу кадрів розглядається тільки як питання статистики – вже існуючого, наявного стану, як готову даність, до якої мусить достосуватись концепція визвольного руху. З таким підходом ставиться, звичайно, питання так: як і де, та чи взагалі є відповідні кадри, – з відповідним наставленням, підготовою, відповідно зорганізовані й виряджені, – які були б здатні успішно повести національну революцію, усунути ворога з України і здобувати Самостійну Українську Державу?

Таке ставлення питання відразу сугерує негативну відповідь: "нема!" Немає відповідних кадрів, значить – нема кому, немає з ким розгортати визвольну революцію, навіть не було б кому самостійно організувати державне життя. З того висновок: нема що пориватись, справа визволення власними силами, шляхом національної революції – не реальна, справжня державна самостійність нам не під силу. Цей крайній песимізм – це джерело, або тільки головний аргумент усіх протисамостійницьких тенденцій, всяких орієнтацій на чужі сили, примиренства з несuverенністю України, концепція повільної еволюції тощо. Так само цим аргументом послуговуються вороги і різні чужоземні противники державної самостійности України.

В українському політичному житті за кордоном проявився ще один напрямок, який виводиться з того самого коріння, але намагається знайти середню дорогу. Він питання кадрів ставить так само, приймаючи за основу стан, створений ворожою дійсністю, і доходить до висновку, що в Україні немає в достатній кількості тих кадрів, які підняли б боротьбу за здійснення націоналістичної концепції визволення і державної самостійности. Але цей напрямок старається не резигнувати повністю з визвольної революції

і самостійности, тільки хоче змінити їх внутрішній зміст так, щоб достосувати до настанови зформованих большевицькою дійсністю активних кадрів. Через зміну змісту протибольшевицької визвольної революції він сподівається здобути для неї вже готові кадри. Цим напрямком займемося в дальшій частині цієї статті.

Засади помилка, спільна всім тим напрямкам, лежить у самій підставі – невластивому ставленні самого питання, яке згорі перерішує негативну відповідь. Кожна держава, кожний суспільно-політичний лад і кожна система, доки не вичерпає своєї життєвої сили, старається забезпечити свою тривкість та усувати, нищити всі загрози для свого існування. Ці намагання особливо дбайливі на відтинку кадрів. Кожна система намагається властивими собі методами, але з найбільшою увагою і натиском виховувати й організувати якнайсильніші, найчисленніші кадри, у своєму дусі, для свого втримання, і так само запобігти формуванню кадрів будь-якого напрямку, який змагає до її повалення. А вже не доводиться говорити про те, з якою послідовністю і безоглядністю роблять це большевики. Та з власної історії, з різних її періодів добре знаємо, що кожний окупант українських земель незалежно від системи, усував ворожі до нього елементи й не допускав, щоб утримувались, розвивались і формувались самостійницькі кадри.

Жодна система, яка не хоче себе знищити, не виховує і не формує кадрів готових до революції проти неї. Вона може тільки всупереч своїм намаганням, сама собою, своїм діянням створювати серед опанованого народу невдоволення, ненависть і вороже наставлення до себе, до носіїв і підпор даної системи. Це створює пригожий ґрунт – психологічний, національно-політичний і суспільно-економічний – для наростання і формування кадрів, готових до боротьби за визволення з-під гнету даної системи, за її повалення і створення нового ладу.

Але саме невдоволення, навіть крайня ненависть до стану поневолення, до системи і режиму ще не формує кадрів активних борців для визвольної революції. Це може зробити тільки революційна ідея, революційна організація, яка цю ідею несе і поширює, та її революційна дія, активна боротьба з ворогом, мобілізування, підготовка щораз ширшого кола борців за визволення. Питання дійових кадрів визвольної революції може знайти позитивну розв'язку тільки тоді, коли його ставиться у властивому сенсі: революційної динаміки, старання, активізації і зростання. Не шукати готових кадрів, бо таких ніколи немає, хіба при такій системі, яка вже сама хилиться до падіння, а тільки виховувати їх, мобілізувати й організувати з таких людей, які до цього надаються своєю настановою і характером.

Творення, формування кадрів для визвольної боротьби – це і є найсуттєвіше, головне завдання цілого революційного процесу. Найбільша частина уваги, енергії і революційної дії мусить бути спрямована на те, щоб своєю ідеєю захопити щораз більшу кількість найкращих людей, щоб зі стану пасивного улягання ворожій системі привести їх у стан активного спротиву й поборювання ворога; щоб організаційною працею і розгортанням революційної боротьби створити з них зформовані кадри свідомих борців за визволення і за

побудову нового ладу національного визволення і національної незалежності, свободи і справедливости. Основна частина боротьби революційної організації з ворогом – це і є боротьба за душу людини, за ідейний вплив на цілий нарід, за поширення ідеї й концепцій визвольної революції серед найширших мас народу, захоплення їх цією ідеєю і через це приєднання їх на бік визвольної боротьби. Це змагання за кожну людину, за вплив на загальний народ відбувається ввесь час революційної боротьби у кожній її стадії. Зростаючі успіхи в цьому є найпевнішою підставою розвитку й кінцевої перемоги цілої революції.

Чинники, які приєднують людей на бік революції – це: комплекс ідей, революційна організація і дія. Особливе значення має ідеологія, яка визначає цілі визвольної революції, її програму в засадничих питаннях нового ладу та шлях проведення тих цілей у життя. Ідея – це душа, породжуюча і рушійна сила цілого визвольного руху, це його найістотніша, незмінна суть. Життєвість, тривкість і перемога революції залежить передусім від сили, якості ідеї, яка є рушієм, наскільки вона відповідає духовості, природі, життєвим прагненням і потребам народу, наскільки вона висловлює його найкращі пориви і мобілізує шляхетні, динамічні, героїчні елементи нації і такі ж засновки в духовості людини.

У цілому розвитку визвольної революції, а зокрема в мобілізованні і виховуванні кадрів, основні ідеї мусять бути чинником сталим, незмінним. Якщо почати їх міняти достосовувати за тактичними міркуваннями до настанови різнородних елементів, тоді ці ідеї відразу втрачають свою пориваючу силу, а революційний рух розгублюється і зникає.

За кордоном проявився напрямок, який намагається вплинути на зміну ідейно-програмових позицій революційно-визвольного руху, в дусі наближення їх до комуністичної програми. Головним аргументом цього напрямку є твердження, що інакше національно-визвольна боротьба не матиме достатньо численних і активних кадрів. Ця теза обґрунтовується наступним міркуванням.

Серед основної частини українського народу, зокрема серед поколінь, які вирости й виховались у підбольшевицькій дійсності, немає в бійшій кількості такого елемента, який би власними, чи набутими думками виробив собі переконання, що комуністична теорія є фальшива і зла. Якщо такі трапляються, то в дуже незначному проценті. В наслідок тотального опановання марксісько-ленінською доктриною цілого життя, усіх ділянок і проявів людської думки, в Україні серед загально населення закорінилось переконання, що комуністична доктрина сама собою є добра й правильна, а тільки практика большевицька погана. Суперечність між комуністичною теорією і большевицькою практикою, яка є скрізь наявна і яку найгостріше відчувають народні маси – творить єдине пригоже підґрунтя для протибольшевицької революції. Революційна програма і дія мусять шукати готового ґрунту в загальному переконанні, поширеному серед народніх мас, спиратися на ті пізнання, які вже існують і формують негативну настанову до большевизму.

Основна помилка цього напрямку лежить у висновку, що ненависть до большевицької практики і до большевицької брехні поши-

рена серед народу, стосується тільки до режиму, до наявних влаштувань большевицької системи гноблення і визиску, але цілком не заторкує комуністичної програми, бо погляди загалу залишаються в полоні комуністичних ідей.

Така двоякість в оцінці настанови народніх мас не має підстав. Большевицька дійсність однаковим способом презентує цілому народові комуністичну доктрину й практику совєтської системи. Одне й друге накидається тими самими методами тотального примусу над населенням; з винищуванням усього, що будь-якою мірою було б протиставним. Як комуністична програма, так само й ціла совєтська дійсність, у всіх видах, підноситься цинічно брехливою большевицькою пропагандою як найвище досягнення, поступ і небувале щастя для народу. Всі практики большевицької деспотії, крайнього гноблення, ожебрачування народніх мас, найжахливішого терору – все обґрунтовується большевицькими засадами і цілями, побудовою комунізму за марксо-ленінською програмою. Тож у народній свідомості комуністична програма і большевицька практика стануть одне й те ж саме. Ця сама ненависть, яка живе в народі до большевицького режиму й системи, не меншою мірою звертається проти цілої комуністичної доктрини.

Кожна акція приєднування до національно-визвольної революції активних борців мусить діяти на ґрунті ненависти до большевизму, як цілості, і спрямуватись до таких елементів, які її мають. Таких елементів є дуже багато, вони творять переважну більшість у народі. Не тільки старші генерації, але так само середні й молодші мають глибоке практичне пізнання комунізму в усіх його виглядах, а гіркі пережиття зродили в них ворожу настанову до большевицького поневолення, бажання визволитись від нього, прагнення іншого, свобідного життя для цілого народу та для кожної одиниці, любов до батьківщини – це існуючі вже підстави для визвольної боротьби і це ознаки тих людей, з яких мають творитися кадри національної протибольшевицької революції. Така основа повністю вистачає. А решту має доповнити ідея, програма націоналістичного, визвольного руху, революційна організація і дія революційної боротьби. Природні патріотичні почуття – розвинуті в кристалізовану національно-самостійницьку свідомість, чітко визначити цілі визвольних змагань і образ свобідного життя в самостійній державі поширенням націоналістичних ідей і програми, концепцією національної революції вказати шлях до повалення ненависного большевизму й московського поневолення і до побудови самостійної Української Держави, системою революційних акцій і організаційної праці зорієнтовувати весь нарід на революційно-визвольний рух, активізувати відважніші, бойові елементи та організувати найкращих з-поміж них – це найзагальніший плян мобілізації дійових кадрів визвольної революції.

При тому революційна організація, яка ініціює, веде визвольну боротьбу і кермує нею, мусить бути свідома своєї ролі, що вона має мобілізувати й формувати кадри борців за національне визволення, а не шукати їх. Це все, що несе український націоналістичний, революційний рух, відповідає душі українського народу, його бажанням і потребам, бо з цього він зродився. Але цей рух мусить виявити тверду впевненість у своїх ідеях, послідовність

і твердість у прямуванні своїм шляхом. Це переконує, захоплює й утверджує.

Особливе значення має питання провідних кадрів революційної боротьби. Вони добираються з ширших дійових кадрів з-поміж таких людей, в яких найкраще визріє усвідомлення ідейного змісту і плану національної революції, і які своїми особистими прикметами — характером, здібностями і вмінням надаються до провідних функцій.

Цілком помилковим є твердження, що елементи, здібні до провідної ролі у протибольшевицькій революції і в побудові самостійного державного життя, знайдуться тільки серед кадрів т. зв. ідейних, розчарованих комуністів. Таке твердження послуговується аргументами, що мовляв, весь динамічний, найактивніший, найздібніший та ідейний елемент з генерацій, виростих у підбольшевицькій дійсності, є організований і вихований у комсомолі і компартії. Тільки такий елемент має відповідні провідницькі прикмети, ініціативу, творчі здібності і тільки він міг набути відповідні знання. Тому до провідної ролі у визвольній революції треба підбирати з-поміж тієї категорії таких людей, які з ідейним наставленням сприйняли комуністичну пропаганду, але розчарувалися большевицькою практикою і зненавиділи її.

Таке ставлення справи неправильне в самій підставі. На цього роду аргументи можна тільки спирати твердження, що протикомуністична революція в Україні неможлива, бо немає відповідного елемента на провідні кадри. Коли ж провідну роль у визвольній революції мав би відіграти елемент, який під ідейним оглядом перебуває в полоні комунізму, то це не була б справжня протибольшевицька революція, тільки очищення, оздоровлення комуністичної системи революційними засобами, а національно-державне усамостійнення було б зразу підмінене націонал-комунізмом. Але ціла ця тенденція залишиться тільки теоретичним баламуцтвом, бо в реальній дійсності вона не має підстав. Засаднича помилка лежить у тезі, що той елемент, який у большевицькій системі вибивається своєю активністю, динамікою і творить керівну верству, хоча б у нижчих і середніх ланках большевицької державної машини, є придатний до провідної ролі, чи взагалі активної участі в протибольшевицькій революції. Так само фальшивим є думати, що кадри активістів большевицької системи охоплюють усіх з природи найздібніших і найактивніших людей. В одному й іншому випадку є плитко механічний підхід до проблем.

Навіть у нормальних вільних життєвих умовах активність і здібність людей рідко буває універсального характеру, звичайно ці прикмети мають якийсь визначений напрям. Тим більше у цілком ненормальних обставинах большевицького тоталітаризму, диктатури, в системі загального терору і страху, природна людська здібність, гін до активності можуть розвиватись і виявлятись легально або в напрямі, який припускає комуністична доктрина і большевицький режим, або шукати собі можливостей у таких ділянках творчості і праці, в яких посягання комунізму ще відносно найменші.

В різних неполітичних галузях можна знайти багато порядних, вартісних людей теж на визначніших становищах. Але в таких секторах, в яких політичні моменти проявляються найгостріше – в компартії і в державній адміністрації – домінують два типи людей: переконані комуністи і безідейні кар"єристи, які вислугуються більшовикам із шкурницьких мотивів. Жоден з тих типів не може мати місця, а вже ніяк провідної ролі, в українській національно-визвольній революції.

Наша боротьба мусить бути розрахована на активну й провідну участь у ній ідейно вартісних, патріотичних, антикомуністичних елементів. Таких в Україні чимало. Теж ті, що не охоплені конспіративною акцією націоналістичного революційного підпілля, намагаються вести якусь національно корисну працю, а деякі ховають свою справжню настанову за маскою пасивного незацікавлення, невміння, чи нездатности. Не всі люди, які в підбільшевицькій дійсності поводяться пасивно, малоактивно, чи видаються тупими, є такими за своєю природою. Більшевицька система багатьох з них такими зробила, або примусила такими прикидатися. Вона не дає розвинути природних здібностей, ані активности в такому напрямі, який був би їм по душі, який згідний з патріотичним і моральним наставленням людей, а національна совість не дозволяє розгортати всіх своїх здібностей і сил на службу більшовикам.

Найважливіше, докорінне діяння української національної революції полягає якраз у тому, що вона розіб"є ці кайдани, що ними ворог сковує українську людину так само, як цілу націю. Визвольна боротьба відкриває перед незлічимими одиницями широке поле для розгорнення природних здібностей, придушеної енергії у змаганні за волю України. Ідеї українського націоналізму й героїчні подвиги революційної боротьби розбуджують глибоко приспані, сковані більшевицькими дибам енергію і найвищі вартості козацьких нащадків. Плуг національної революції переоре ціле життя, а найважливіше – підійме на поверхню нові, придушені сили, видвигне нові таланти, нові активні й провідні кадри. Головним активом і провідним елементом визвольної революції будуть Яреми-Галайди. Ті, що більшовизм зробив з них невільників, примусив приховувати свої бажання, думки, справжні інтенції своєї праці. В процесі визвольної революції вони стануть Галайдами – визначними учасниками боротьби за волю України.

Ці перетворення, переродження відбуваються постійно. Процес продовжування, розвитку й поширення українського націоналістичного руху, його визвольної революційної боротьби полягає якраз у цьому, що попри всі заходи ворога, щоб його знищити, попри постійні найвищі жертви, його ідеї все далі поширюються, ряди активних борців усе поповнюються, бо до них приступають все нові сили. Боротьба породжує, мобілізує все нових борців, а борці породжують боротьбу. Це безперервний ланцюговий процес, який охоплює щораз ширші кола народу, незалежно від різних змін форм революційної дії. А його незмінним і незаступним мотором є великі ідеї українського націоналізму. Ці ідеї, діючи в динамічній формі революційної боротьби, мобілізують і формують активні й провідні кадри сучасників визвольних змагань України.

Ю. ВЕЛИГОРСЬКИЙ

ДО ПИТАННЯ КАДРІВ І ЗАВДАНЬ ОУН

"Для успішного завершення боротьби необхідна розбудова сильної української визвольної Організації – ОУН, яка своїми ідейними і організаційними впливами охоплює різні ділянки національного життя. Головне завдання ОУН – організувати і виховувати політичний актив, свідомий своїх завдань, формувати таку революційну політичну силу, яка постійно вестиме народні маси до боротьби за розвал московської імперії і побудову Української держави. Тому для членів ОУН систематичне підвищення інтелектуального й ідейно-політичного рівня, фахова підготовка до спеціальних завдань у процесі боротьби та державного будівництва – завжди актуальні".

Так коротко з"ясовані в постановах IV-го Великого Збору /"Завдання ОУН на сучасному етапі"/ потреба революційної організації, себто ОУН, її мета, необхідність постійної розбудови і зміцнення організаційної мережі та підвищення ідейно-політичного і фахового рівня кадрів.

Саме окреслення ОУН як революційної, політичної національно-визвольної сили має своє особливе значення, бо визначає її основну суть. Дехто, головно з наших політичних противників, уважає, що в еміграційних умовах такі поняття як "революція" і "революціонізація" кадрів ОУН не мають жодного практичного значення і застосування, мовляв – це фрази, висловлювані без переконання і відчуття дійсності. Насправді ж поняття "революції" і "революційності" кадрів Організації у нашому розумінні зовсім незалежні від теренів нашого перебування і умов нашої дії, чи – іншими словами – від еміграційної дійсності. Бо маємо на увазі не якусь вигадану, як витвір нашої фантазії, революцію, без змісту, визначеної мети і практичного вияву, а реальну українську національно-визвольну революцію на українських землях, у якій ОУН, згідно із своїм призначенням, мусить відіграти авангардну, особливо відповідальну роль. А закордонні кадри ОУН – це нерозривна частина цілої ОУН, визвольна концепція якої – революційна, етапно розпланована, почавши від підготовки і поглиблювання революційних процесів аж до досягнення їх найвищого ступеня, завершеного у відповідний час українською всенациональною визвольною революцією. Отже, це остаточний перехід змобілізованих і зреволюціонізованих фізичних і духових сил нації від одної якості до другої, від знищення влади, системи і імперії окупантів до творчого будівництва власної суверенної національної держави.

Шлях боротьби ОУН з московськими окупантами за національне і соціальне визволення українського народу та відновлення УССД – революційний і однаковою мірою зобов"язує як крайові, так і закордонні кадри Організації. І коли говоримо про революціонізацію кадрів ОУН за кордоном, то маємо на увазі ієрархію наших завдань із погляду потреб української національно-визвольної революції на Рідних землях, психологічне і вольове спрямування наших

кадрів до досягнення нашої головної мети революційним шляхом.

Разом із підкресленням значення і ролі ОУН в українській національно-визвольній боротьбі, треба наголосити ролю і значення організаційної сітки, яка є основою і хребтом організованої сили українського націоналізму, джерелом нашої дії на всіх відтинках українського життя, а головне на фронті безпосередньої і посередньої боротьби з ворогом. Без цього тривалого фундаменту /організаційної сітки і її системи/ наша дія, зокрема на чужині, проходила б в рамках звичайного емігрантського життя і не відрізнялася б ні метою, ні динамікою, ні ідейною наснагою від дії інших українських партійних угруповань або й громадських установ.

Ядром і силою ОУН завжди були, є і будуть її кадри, охоплені організаційною мережею, довкола яких, як авангарду української національно-визвольної революції, гуртуються найкращі патріотичні сили українського народу, як в Краю так і на еміграції. І головне завдання ОУН – мобілізувати і спрямовувати всі ті здорові й патріотичні національні сили на фронт боротьби з московськими імперіялістами-загарбниками за здійснення ясної політичної мети, себто відновлення УССД. В останніх роках розвиток революційних процесів в Україні, що охопив навіть т.зв. явний сектор, зокрема молоді культурні й інтелектуальні сили, особливо підтверджує правильність і успішність нашої визвольної стратегії.

Незалежно від місця, часу і обставин нашої дії, сила ОУН завжди була в якості та активності її кадрів, у міцній дійово-організаційній мережі. З цього випливала і випливає незмінна необхідність постійно дбати про здоровий ідейно-політичний ріст кадрів Організації на всіх теренах її дії. Застосовувати відповідну селекцію в господарці кадрами, враховуючи всі ці вимоги, що їх ставить перед Організацію розвиток визвольної боротьби в Україні.

Обновлювання, зміцнювання і постійна розбудова організаційної сітки, як і перевірка ідейно-політичного стану кадрів, їхньої якості – це головна передумова успішної дії Організації як цілості, так і кожного її члена зокрема. Селекція кадрів згідно з потребами Організації, добір провідних кадрів – річ самозрозуміла й необхідна в кожній організації, тим більше у революційно-визвольній. Добір провідних кадрів приводить і до змін на організаційних постах, які/зміни/ в принципі повинні вийти на користь, а це означає, що він мусить відбуватися на основі об'єктивної оцінки кваліфікацій і дійової спроможності членів та бути наслідком доцільності, зумовленої потребами і завданнями Організації.

Обновлювання провідних кадрів і доповнювання їх новими, молодими свіжими силами – це природний і необхідний закон розбудови і зміцнення сил Організації. Штивність, автоматизм і невинправданна "консервація" на провідних постах – приносять тільки шкоду, обмежують розбудову і дійову спроможність Організації та гальмують вирощування молодих кадрів, зокрема провідних. Зміни в складі

керівних органів Організації, як і на керівних постах, повинні мати характер організаційно-функційний, без будь-яких ознак чи інтерпретацій "звивування" або "деградації", бо участь в керівних органах та виконання відповідальних обов'язків у революційно-визвольній організації – це перш за все функція, яка може змінюватися відповідно до потреб даного часу, доцільного розміщення та навантаження працею кадрів і важливості такої чи іншої ділянки в системі дії Організації на даному етапі. Кожна функція члена Організації – не тільки "почесний пост", а й певна відповідальність перед Організацією за належне виконання обов'язків, і що вищий організаційний пост – то й обов'язки важчі, більша відповідальність і більші вимоги.

Особливу роль відіграє в Організації зберігання засад дії як в організаційних клітинах, так і їх керівників та кожного члена зокрема. Встановлена система дії ОУН, розподіл обов'язків між членами, сполучення організаційних клітин відповідною схемою в одну цілість, визначений порядок дії від найнижчого до найвищих організаційних клітин – це загальний принцип, який однаковою мірою зобов'язує всіх: тих, хто наказує і керує, і тих, хто виконує доручення. Кожне ламання організаційного порядку і дисципліни, свідоме чи несвідоме, суб'єктивне чи навіть нібито обґрунтоване, приносить організації тільки шкоду, бо в корені підриває організаційну основу й порядок, гальмує діяльність Організації, а часом, навіть публічно, завдає їй великих ударів.

Живемо в певній системі нашого громадського і політичного життя на еміграції, діємо не тільки в оточенні наших однодумців чи нейтральних, безпартійних громадян, а й також серед наших противників. І всюди нам особливо потрібна здорова, творча атмосфера, зокрема в самих наших рядах. Таку атмосферу, творчу чи критичну, створюємо самі, тому й від нас залежить внутрішній стан організаційної сітки. Нашим найближчим, найтіснішим оточенням є наші друзі – члени Організації, з якими ми пов'язані спільною працею, спільним завданням і ідеями та тим самим організаційним приреченням-присягою. Шанувати гідність вірного члена Організації – це означає шанувати і виконувати правила поведінки українського націоналіста, що є основою якості і вартості кожного члена. Організація має право і обов'язок вимагати від кожного члена, незалежно від його становища, підпорядкувати в кожному випадку свої особисті справи і амбіції видим обов'язкам члена ОУН. Ніколи не маємо права допускати в Організації до такої атмосфери, яка породжує взаємне упередження, поборювання, самоправство, злобу, пімсту, взаємні наклепи і обезцінювання. Такі явища не тільки послаблюють наші сили, розпорошують їх і безкорисно зуживають, а й допомагають ворожій агентурі поширювати серед української громадськості й наших кадрів дезорієнтацію і зневіру. Адже розклад, диверсія, інтриги, дезорієнтація, компромітація націоналістичних діячів, провідників і взагалі націоналістів, ламання дисципліни і законного порядку в рядах українських патріотів – це відомі засоби і методи ворога в боротьбі з українським революційно-визвольним рухом.

Кадри ОУН, незалежно від їхнього розміщення і дії на такому чи іншому терені, як рядові так і провідні завжди і всюди, в усіх

умовах зобов'язані виступати як моноліт та здійснювати постанови Великих Зборів і доручення-напрямні Проводу. На сепаратну дію поодиноких членів чи груп, що працюють на такій чи іншій ділянці, в Організації не може бути місця. Це не означає, що ОУН, чи її Провід, примушує членів мислити і діяти тільки за визначеним шаблоном-схемою, хоче перетворити їх на "роботів" чи "апаратчиків". Саме такі члени і така система були б найбільшим лихом Організації, бо ОУН потребує творчих, активних кадрів, які виявляють власну ініціативу та дають свій вклад у розбудову її духових і фізичних сил. Іншими словами: члени Організації повинні бути не тільки виконавцями, а й співтворцями організованої сили українських націоналістів. Разом із тим вони завжди і всюди мусять керуватися почуттям самодисципліни, тому свої погляди на різні справи, думки, пропозиції, побажання і т.п. висловлюють не на вулиці чи на якихось "чорних радах", а на властивому організаційному форумі, зокрема на Конференціях і Великих Зборах ОУН, де вирішуються головні засади її політики і дії. Критичні зауваження, що виникають із самої діяльності Організації, її клітин і провідного Активу, передають організаційним порядком компетентним організаційним чинникам до вирішення. Кожний інший спосіб висловлювання невдоволення чи застереження, який незгідний з організаційним порядком, дискваліфікує такого члена, бо він діє, і то свідомо, проти організаційних засад.

ЖЖЖ

Таке загальне окреслення ролі і якості члена в організаційній системі може викликати враження, що тут не взято до уваги дійсного стану наших кадрів на еміграції. Насправді, саме висновки з того дійсного стану примушують пригадувати, на перший погляд, зовсім елементарні засади Організації, без яких вона не може існувати як правдивий революційно-визвольний фактор. Еміграційна дійсність витворила і поглиблює певні причини, які обнижують ідейно-політичний рівень значної частини наших кадрів, їхню активність і жертвність, тому вже помітна поляризація між нашими крайовими і закордонними кадрами: в Україні відбувається процес духового оновлення і революціонізації, на еміграції - поглиблюється процес духового занепаду і опортунізації. Найголовніші із згаданих причин такі:

1. Затрачування великих ідей і головної мети, брак відчуття і респектування ієрархії завдань Організації за кордоном, підмінювання великих справ малими, дрібними справами людини-обивателя, брак розгорнутих перспектив і віри в них, що приводить до заникання почуття обов'язку і відповідальності.

2. Віддаленість від Рідних земель, все більше духове відчуження від рідного народу та вигідне підмінювання правдивої Батьківщини батьківщиною "прибраною", часто приводить до утотоження набутого громадянства з національною приналежністю. Брак безпосереднього спостереження життєвих умов українського народу та його героїчних зусиль зберегти себе фізично і національно в найжорстокіших умовах окупації, брак пов'язання своєї дії за кордоном з революційно-підпільною дією наших друзів на Рідних землях,

а вслід за тим і брак віри в національно-визвольний потенціал української нації, що є передусім наслідком обмеженого поняття про її життєздатні й невичерпні сили, яке не виходить поза межі емігрантського провінціального мислення.

3. Діяльності організаційних кадрів за кордоном бракує духового піднесення, що його дають власні чини і легенди, зроджені бойовими акціями та незламністю в безпосередній боротьбі з ворогом. Кадри на еміграції часто взагалі не відчують присутності ворога, тому уважають себе забезпеченими від його переслідування, терору, арештів, присудів смерти, розстрілів тощо, і стають пасивними, навіть без відповідного відчуття героїства своїх друзів на Рідних землях.

4. Чуже оточення, пристосовування до обставин і стилю життя в країнах нашого перебування, впливають на нас такою мірою, що ми самі, свідомо чи несвідомо, намагаємось придушити голос сумління українського націоналіста і шукаємо причин, які мали б нас виправдати. Це приводить також до втрачення революційного духу, стилю і метод організаційної дії та до непомітного переходу на клубово-організаційний стиль діяльності організаційної сітки, що поглиблює опортуністичні настрої та ідейно-моральний розклад. Фальшиве розуміння демократії, а тим самим т.зв. демократизації ОУН, що проявляється в окремих одиницях, також підриває організаційну структуру і організаційні засади, деморалізує кадри і гальмує їх організаційну активність.

5. Потурання розкладовим явищам в організаційній сітці, яке перетворюється у пасивне їхнє сприймання, непомітно ніби їх узаконює, а тим самим і змінює обличчя її кадрів, а згодом і цілої Організації.

6. Старіння кадрів, що приводить до обмеження їх фізичних спроможностей — річ природна, але неприродне часте узалежнювання духової наснаги, віри та ідейності кадрів від їхнього фізичного стану. Старші кадри зобов'язані мужньо витримати на своїх становищах і свій досвід, свою ідейну наснагу, свою віру в ідеали нації передавати молодшому поколінню.

Такі основні причини негативних явищ у нашій Організації, що можуть перетворитися у велику загрозу, якщо не будемо постійно борюватися і усувати тих перешкод у нашій організаційній праці й діяльності.

Негативним явищам, які послаблюють нашу силу і дієспроможність, мусимо завжди і всюди протиставляти незмінні вимоги до себе самих і всіх наших кадрів: зберігати за всіх умов постійну готовність на кожную жертву для визволення України; особистим прикладом ідейності, витривалості та жертвовної праці творчо впливати на власне оточення; творити в організаційних клітинах таку атмосферу, яка збільшує активність членів і дає їм наснагу до ефектної творчої дії; постійно змагати до духово-інтелектуального збагачування і вдосконалювання самого себе та інших; завжди вірити в правильність ідеї і мети ОУН, у спроможність її кадрів гідно виконати свої завдання, в остаточну перемогу наших ідей та української визвольної революції; плекати довір'я до нас самих, до Організації і її Проводу та робити всі необхідні заходи,

щоб успішно здійснювати намічені плани і завдання.

А завдання ОУН у сучасному періоді не зменшуються, навпаки – постійно збільшуються, бо вони безпосередньо пов'язані з подіями в Україні, з розвитком там революційних процесів, що етапним шляхом ідуть до свого завершення. Тому необхідно дати бодай коротку загальну характеристику наших головних завдань саме з погляду визвольної боротьби на Рідних землях.

1. ОУН, що взяла на себе обов'язок і завдання революційно-визвольного авангарду української нації, має дуже багато різних важких і складних проблем, що їх треба розв'язувати як теоретично, так і практично. І на тих проблемах мусить зосереджуватися увага цілого організаційного Активу, всіх членів Організації. Наші постанови, які схвалюємо на Великих Зборах, це не тільки теоретичні з'ясування нашої визвольної концепції, політики і програми, стратегії і тактики, що об'єднані одним спільним принципом, а перш за все конкретні завдання, що їх зобов'язані реалізувати кожний організаційний Сектор, кожна Референтура, кожна організаційна клітина і кожний член зокрема. В нас мусить існувати свідомість, що за реалізацію тих постанов і завдань відповідає не тільки Провід, а й кожний провідний чи рядовий член.

2. Наша сила – в наших кадрах. Тому необхідні не тільки збереження організаційної сітки на всіх теренах нашої дії, а й відповідне її вдосконалення, постійна її розбудова, що великою мірою узалежнена від нових ідейних молодих членів, якими мусимо поповнювати наші ряди. Молоді кадри – це істотне питання кожної організації, від розв'язки якого залежить її сила і дальші перспективи. Але головна наша увага повинна бути звернена не на кількість, себто на масовість нових молодих членів, а в першу чергу на їхню якість, що зумовлена їхніми особистими і національними прикметами. Випробуваних, характерних і відповідно підготованих молодих кандидатів у члени ОУН, зокрема з Юнацтва треба своєчасно залучувати до Організації і до відповідної організаційної праці, натомість мусимо уникати поспіху і суб'єктивізму в оцінці молодих кандидатів, яких приймаємо в члени ОУН; у першому випадку через зволікання можемо втрачати високоякісних провідних і рядових членів, а в другому – обтяжити свої ряди невідповідним "набором", який збільшує кількість, але обнижує якість кадрів. Готування нових кадрів, кандидатів у члени, зокрема з-поміж Юнацтва, це одне з найважливіших завдань організації, яке вимагає не тільки великих зусиль, а й відповідної контролю. Тому необхідно також перевіряти і вдосконалювати систему виховання і підготовки Юнацтва ОУН, а одночасно омолоджувати провідні кадри Організації, проводи Юнацтва і молодіжних організацій, вирощувати молоду націоналістичну еліту з її власним проводом, що має стати складовою частиною проводів організаційних клітин різного ступеня, в тому й Теренових проводів і Проводу ОУН.

3. Наші кадри в першу чергу повинні бути спрямовані на такі відтинки дії Організації, які мають безпосереднє чи посереднє

відношення до визвольної боротьби в Україні та пов'язані з її вимогами і потребами. Головні завдання ОУН мусимо здійснювати навіть коштом обмеження нашої дії на різних ділянках українського еміграційного життя, зокрема на другорядних і таких, що мають виключно побутовий, локальний характер. На головні ділянки і дії української спільноти за кордоном, у різних країнах нашого поселення, повинна бути спрямована необхідна частина наших досвідчених і кваліфікованих кадрів, що будуть мати за завдання поглиблювати ідейно-політичний зміст культурних, наукових, суспільно-громадських, станових, церковних, молодіжних і подібних організацій та установ, унапрямувати їх перспективний розвиток також із погляду потреб української визвольної боротьби на Рідних землях. Мусимо керуватися ієрархією наших завдань і пам'ятати, що це тільки один із відтинків діяльності, тому не можемо зосереджувати на ньому всі сили й засоби Організації, залишивши інші ділянки організаційної дії, часто навіть найголовніші, без потрібної кількості якісних кадрів і потрібних фінансових засобів.

4. Праця нашого Активу на різних ділянках національного життя української еміграції має конкретно визначену свою мету: дати українській спільноті на чужині ідейно-політичне спрямування, мобілізувати всі патріотичні її сили до відповідних акцій в обороні прав і волі України та максимально використати весь людський потенціал і матеріальні засоби української еміграції для потреб української визвольної боротьби на Рідних землях.

Працюючи на різних ділянках нашого еміграційного життя, ми повинні завжди і всюди керуватися вказівками сл. п. Провідника Степана Бандери:

"Найбільше треба остерігатися того, щоб часткові цілі-засоби не стали самоціллю. Це завжди доводить до помилки, відступлення від головної мети. Тут доводиться звернути особливу увагу на один небезпечний прояв, який дасться відчутти в нашій діяльності за кордоном і який треба рішуче викоренити. Коли наш рух, Організація чи її частини, для проведення наміченої роботи обсаджують своїми членами відповідні позиції чи створюють відповідні інституції - то все це має сенс, як засіб для виконання намічених завдань. Збереження такого стану виправдане доти, доки воно служить цій меті. Коли та сама доцільність вимагає провести потрібні зміни - то їх треба провести. Коли ж те, що було задумане і зроблене для виконання означених функцій, починає бути самоціллю, то це вже шкідливий процес... Так само, як одиниці чи цілі інституції стають віроломними/наслідком такого процесу, -Д.В./ і йдуть своїм шляхом, до своїх окремих цілей, так само може ціла політична Організація стати невірною власній меті, коли почне трактувати свої групові позиції, як самоціль, обмежиться їх розбудовою, обороною і використанням, а прямування до власної мети і боротьбу "відкладає на пізніше".

5. Ми тепер у такому етапі визвольних процесів в Рідних землях, що наших головних завдань, як членів революційно-визвольної організації, не можемо заступити здійснюваннями тільки часткових завдань, похідних, які випливають із потреб життя української еміграційної спільноти, та перекладати їх "на пізніше" чи на

другорядне місце, або перекидати тільки на одиниць. Зокрема Провід ОУН повинен бути відтяжений від другорядних справ та від навантаження різними невластивими обов'язками. Провід і відповідна кількість провідного Активу мусять в першу чергу зосереджувати свою увагу та свої зусилля на тих завданнях Організації, які мають безпосереднє відношення до визвольної боротьби в Україні та її вимог, до нашої визвольної політики і акцій за кордоном та до всебічної підготовки кадрів до ефективної визвольної дії.

Опрацьовування проблем стратегії української визвольної боротьби і національної революції, змісту української державности, поглиблення ідейного змісту українського життя в Україні та української еміграції, як інтегральної частини цілої української нації, всебічне ідейне озброєння української спільноти, а в першу чергу наших кадрів, кожночасна конфронтація ідейно-політичної проблематики з актуальним життям-боротьбою в Україні, поглиблення і перевіряння засад і метод виховання молодого покоління, зокрема Юнацтва, підготовка відповідних ідейно-політичних та загально-вишкільних матеріалів, пов'язаних із визвольною боротьбою на Рідних землях – це складові елементи найголовніших завдань Проводу, який має творити зміст, унапрямувати дію, а не бути тільки технічно-адміністративним центральним апаратом Організації, до чого його примушують витворені нами самими обставини.

6. Завдання наших кадрів за кордоном, подібно як і в Україні, мають характер внутрішньо-організаційний і загально-діловий. Тому кадри ОУН за кордоном – це перш за все організована націоналістична революційно-визвольна сила, що діє на двох відтинках – крайовому і закордонному. В центрі нашої уваги стоять завдання Організації, як цілоти, а не поодинокі ділянки нашої діяльності, важливість яких впливає із кожночасних вимог у реалізуванні головної мети Організації.

7. Безпосереднє відношення до визвольної боротьби українського народу на Рідних землях мають: постійне поширення і поглиблення протиросійського протикомуністичного фронту у вільному світі, розгортання нашої визвольної політики за кордоном, умасовлювання нашої зовнішньої політичної дії в обороні України, концентрація всіх сил і засобів на боротьбу з ворогом у світовому розмірі, всебічне розгортання культурно-політичного фронту в постійній конфронтації з таким же фронтом в Україні.

8. Наші масові акції в обороні України, українських політичних в'язнів, борців за її волю і державність, діячів і працівників української культури – необхідно не тільки систематично продовжувати, а й вдосконалювати/.../.

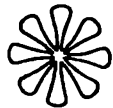
9. Одночасно необхідно приготувати Організацію і її кадри до дії в особливих закордонних умовах, що можуть виникнути для нас, як наслідок політичної капітуляції західних держав, договорів із Москвою за ціну т.зв. мирного співжиття та економічної, технологічної і політичної співпраці світових надпотуг, а також все більшої активізації у західних країнах різних лівих підірваних терористичних груп, дія яких інспірована Москвою і може бути використана і проти нас, щоб зліквідувати український самостійницький рух за кордоном, зокрема ОУН.

10. Кадри ОУН за кордоном – це велика ідейно-політична сила в боротьбі з окупантами України, і хоч не завжди цей наш потенціал повністю належно використаний, що залежить від нас самих, нема причин до будь-якої зневіри чи песимізму. Творчий оптимізм, поєднаний із сильною волею і вірою, допоможе нам успішно здійснювати постанови Великих Зборів, згідно з ієрархією наших завдань. Завжди і за всяких умов мусимо пам'ятати заповіт-вказівник Провідника Степана Бандери, який писав:

"Нашим природним середовищем стало вже змагання, змістом нашого життя – боротьба. Для нас політична діяльність, праця – завжди була боротьбою, не тільки змістом, а й форми її були завжди такі. Всі інші справи, зокрема внутрішньої політики, в нас завжди були трактовані і розв'язувані в світлі боротьби з ворогом...

В боротьбі в нас виродилася і загартувалася незмінна постава борця-революціонера. За кордоном немає властивого нам середовища безпосередньої боротьби, немає безпосередньої зустрічі з ворогом. Але той ворог є і тут, він діє проти нас. І тут треба з ним боротись. Не тільки боротись, а й треба знищити його дію, його шупальця, якими він намагається обплутати і задавити українське самостійницьке життя... Закордонною роботою можна дуже багато допомогти визвольній боротьбі на Рідних землях у різних формах. Звідти треба всім нам увійти у збройно-політичну боротьбу з ворогом, і до того треба найкраще підготуватися. Це – істотні наші завдання, в яких ніхто нас не заступить, і їм мусимо присвятити найбільше уваги і сил..."

З цих слів-заповіту Провідника Степана Бандери випливає і теперішня необхідність Організації – вивести наші кадри з еміграційних буднів на широкий шлях революційно-визвольної боротьби в Україні та активної безпосередньої і посередньої всебічної допомоги їй, озброїти духово і ідейно наснажити наші молоді кадри, бо вони – переємники великої, святої справи, за яку склали своє життя тисячі іменних і безіменних героїв, членів і провідників ОУН та тих українських патріотів, для яких добро української нації, її воля і державність, були змістом і метою життя.

Б. МСТИСЛАВ

МОРАЛЬ І ДИСЦИПЛІНА

Організація Українських Націоналістів це не партія, що заступає права, привілеї і інтереси якоїсь групи народу. ОУН – експанзивний ідейно-політичний рух, що мобілізує найширші кола своїх і чужих до праці і боротьби, щоб вибороти і забезпечити українській нації підметність, силу і добробут, честь і славу у Самостійній Соборній Українській Державі. Відповідно до таких важливих і широких завдань, застосовуються властиві форми і методи праці та загострені вимоги до членів ОУН.

Організація Українських Націоналістів не вербує членів шляхом пропаганди і закликів, а добирає і приймає у члени з-поміж найбільш ідейних патріотів тих, хто в найглибшому переконанні визнає програму ОУН і добровільно, із внутрішньої потреби, прагне стати її членом та чесно сповняти свої обов'язки, складає організаційне приречення на досмертну вірність ОУН і її Проводові. Отже, членами ОУН можуть бути лише ідейні, характерні, чесні і високої моралі люди.

Устрій ОУН, засади її дії та суворі закони обґрунтовані дійсними вимогами обставин, про що знає кожний відповідальний і доповіданий член. Адже ж вже від самих її початків, Організацію Українських Націоналістів постійно й жорстоко переслідують окупанти України та їх союзники як на рідних землях, так і на еміграції/убивство сл.п. Коновальця, Бандери та інших/. Сьогодні обставини існування і діяльності ОУН не змінилися на краще в Україні, а в т.зв. вільному світі аналітичний і передбачливий спостерігач мусить брати до уваги всі ті небезпеки і загрози для ОУН, що випливають з агентурної дії ворога та з наслідків можливих міжнародних зговорень, особливо з Москвою, на нашу некористь.

Організація здійснює свою програму боротьби не зважаючи на сприятливість чи несприятливість обставин. Вона діє за всяких умов, бо Україна поневолена і того вимагає наша визвольна справа. Іншими словами, ОУН і її члени мають робити не те, що можуть, а те, що треба. У плануванні дії та різного роду акцій ОУН, що їх треба реалізувати, Провід покладає на членів ОУН, на їх ідейність, організаційну готовість і здисциплінованість, себто – на організаційну мораль, що сильніша за фізичну силу і високу техніку. Провід ОУН не міг би планувати і провести будь-якої акції, якщо б виконавці її, себто члени ОУН, не мали відваги і почуття обов'язку, дбали перш за все за себе самих і боялися за власну шкуру. Іншими словами – власні вигоди й інтереси ставили б понад інтереси нації. Про такий чи подібний моральний стан членів ОУН не можна навіть думати. Головну роль в ОУН відіграють організаційна дисципліна і мораль.

Дисципліна. Маємо на увазі зобов'язання члена ОУН до:

а/ України, б/ Організації Українських Націоналістів, в/ себе самого.

а/ Зобов'язання члена ОУН до України визначається активною боротьбою за здійснювання ідей української нації, завершенням яких на сучасному етапі є Самостійна Соборна Українська Держава, згідно із заповіддю націоналіста: "Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї".

б/ Член ОУН зобов'язаний вірити, що саме ОУН найкраще і найуспішніше служить інтересам української нації і її боротьбі за Соборну Українську Державу. Він консеквентно здійснює програму боротьби ОУН, дисципліновано підпорядковується зобов'язуючим організаційним законам, постановам, наказам і дорученням, респектує свій організаційний провід і уважає за своїх друзів усіх інших членів ОУН.

Член ОУН не може належати до іншої ідейно-політичної організації чи партії, як не може й визнавати іншої влади і підкорятися їй - /чужим богам/, хіба за виразною згодою чи на доручення зверхніх чинників ОУН.

в/ У відношенні до себе самого, член ОУН не повинен ставити менш суворих вимог, як до іншого члена ОУН, а зокрема - до свого підвладного. Доручене йому завдання виконує сумлінно і точно. Праця над собою, щоб здобути відповідне знання та організаційний досвід, як і гартування свого характеру, зумовляє не лише удосконалення власної індивідуальності, а зростання сили Організації, яка у виконуванні своїх завдань потребує розумних, досвідчених і характерних людей. У випадку суперечностей між особисто-приватними і організаційними інтересами, член ОУН мусить відкидати все те, що є некорисним для Організації.

Мораль. Підкреслимо два аспекти. Один виявляється в ідейності, організаційній готовості і дисципліні члена ОУН. Другий аспект моралі це притаманність культурної і цивілізованої людини, що засвоїла собі і плекає добрі звичаї і обичаї своєї національно-релігійної спільноти і оточення. Цей другий аспект наголошується не слабше ніж перший, бо член ОУН має мати обличчя людини, якої Організація, як націоналістичний рух, потребує для мобілізування найширших кіл української громадськості до праці й боротьби за Самостійну Соборну Українську Державу.

Конспірація. Організація не може приховувати своїх ідейно-політичних позицій, бо це не є її метою. Натомість, форми і методи праці ОУН мусять бути конспіровані все і всюди, навіть і тут, у т. зв. вільному світі, щоб наша діяльність не була утруднювана або передчасно паралізована безпосереднім чи потенційним ворогом, який нас постійно інвігілює, а навіть пробує впустити свого щупальця у наші ряди. Протизасобом для цього є випробована у безпосередній боротьбі з ворогом, колись суворо респектована, а тепер легковажена, конспірація. Вона зобов'язує членів ОУН говорити про організаційні справи лише з тим, з ким треба і на відповідному місці, та рівночасно забороняє членам робити з організаційних справ предмет розмов з членами родини і приятелями, а найсуворіше - при чарці горілки чи склянці пива в шинку або на інших публічних місцях. На питання, що нового в Організації? - поручати зацікавленим співбесідникам опубліковані організаційні

видання і публічні доповіді з нашими прелегентами.

Ці суворі вимоги до члена ОУН не подумані на те, щоб у людині вбивати індивідуальність. Навпаки, вони, ці вимоги, виробляють індивідуальність у членові ОУН. Прикладом можуть бути ордени чи чини з їхніми суворими законами, що в історії мають велике значення. ОУН, диспонує кадрами з високими моральними вартостями, може рахувати на довіру власного народу і чужинців та на успіх у боротьбі за досягнення найвищої мети.

ЗДОБУДЕШ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ!

О. ДНІПРОВИЙ

ГОТУВАННЯ І УЧАСТЬ КАДРІВ ЗЧ ОУН У ВИЗВОЛЬНІЙ РЕВОЛЮЦІЇ

Основні завдання

Справа готування закордонних кадрів ОУН до революційно-визвольної боротьби і державного будівництва на Рідних Землях дуже складна, але необхідна. Розглядаючи її, зосереджуємось головним чином на організаційно-оперативних моментах і на тих питаннях, які мають безпосереднє відношення до наших основних завдань поза межами України, пов'язаних із визвольно-революційною дією на Рідних Землях. Завдання Організації Українських Націоналістів, а в тому її Закордонних Частих, визначає її мета. Крім цього вона ясно зв'язована в ідейно-політичних і програмових заложеннях ОУН, у постановах Великих Зборів, Конференцій та інших компетентних ширших нарад керівних органів Організації. Повторяти їх нема потреби, тому в основу нашого розгляду беремо організаційно-кадрову підготовку.

Наші головні завдання можна коротко окреслити так:

а/ Готувати кадри до революційно-визвольної боротьби і державного будівництва;

б/ Вести зовнішньо-політичну роботу та відповідні акції, метою яких є здобути піддержку визвольній боротьбі України, визнання і респектування чужими народами її національно-політичних прав вільної суверенної державної нації.

Завдання зовнішньо-політичного характеру - це окрема тема. Вона належить компетентній у цьому питанні референтурі, тому зупиняємось тільки на справах організаційно-оперативного характеру - на готуванні кадрів до революційно-визвольної дії і на певних тезах її розвитку й завершення.

В організаційно-оперативному плані розглянемо два періоди нашої дії:

Перший - період нашої дії за кордоном;

Другий - період революційного зриву й державного будівництва.

Другий період буде продовженням періоду першого. Значить, перший період скупчує в собі всі елементи підготовки до тих завдань, які мають бути здійснені й завершені в періоді другому.

Головні завдання закордонних кадрів Організації в сучасний період на організаційно-оперативному відтинку такі:

1/ Вдержувати, розбудовувати і скріпляти організаційну сітку на тих закордонних теренах, які в планах нашої визвольної дії мають, або можуть мати, своє стратегічне значення;

2/ Вдержувати і скріпляти зв'язок з ОУН в Україні;

3/ Підсилювати крайові кадри Організації відповідно вишколеними й підготованими закордонними групами;

4/ Готувати закордонні кадри до безпосередньої участі у визвольній революції на Рідних Землях;

5/ Вести відповідні визвольно-політичні акції і авангардну діяльність на зовнішньо-політичному та внутрішньо-українському відтинках під кутом потреб визвольної боротьби в Україні.

Передумови успішного здійснювання наших завдань

Необхідною передумовою для здійснювання наших завдань - є сильна організаційна сітка, добре розбудована мережа організаційних клітин на всіх теренах нашої дії, ідейні, дисципліновані, політично вироблені організаційні кадри. Словом, терени нашої діяльності на еміграції мають бути покриті організаційною мережею. Провід ОУН мусить спиратися на міцний організаційний апарат, який дасть можливість проводити політичні дії за кордоном і реалізувати пляни зв'язані з українською визвольною боротьбою на Рідних Землях.

Щоб поширювати і зміцнювати організаційну мережу, треба включити в організаційні ряди найкращий український патріотичний елемент з усіх земель України. Добре розбудована організаційна сітка із якісного членства дає змогу постійно тримати руку на пульсі світових міжнародно-політичних подій, а теж і на пульсі нашого внутрішньо-політичного, релігійного, суспільного й соціального життя. В безперервній дії та в активному сприйманні усіх проявів нашого життя на еміграції має рости і міцніти наша організаційно-політична сила, а через неї - сила і спроможність визвольно-політичної дії цілої української еміграції. Отже базою нашої діяльності є міцна, якісна, активна організаційна сітка. Беручи до уваги конкретні вимоги, ставлені нам як закордонним частинам революційно-визвольної організації, насамперед треба:

1/ Розбудувати і зміцнити організаційну сітку на всіх теренах нашої дії;

2/ Зміцнити дисциплінованість і перевірити якість членських кадрів, що є передумовою правильної господарки ними;

3/ Поширити мережу організаційних клітин і станиць теж і на ті терени, які мають або можуть мати для нас стратегічне значення, себто - на ті країни, які можуть служити нам причілками та випадовими базами у час війни або визвольної революції поневолених Москвою народів.

Період підготовки кадрів мусить бути використаний всебічно. Зокрема треба скупчувати нашу увагу на завданнях революційно-визвольного характеру, а саме:

1/ Готувати насамперед кадри провідників/керівників/ і організаторів Української Визвольної Революції;

2/ Проводити відповідний вишкіл усіх членів здатних до революційно-визвольної боротьби і підготовляти їх до державного будівництва;

3/ Виховувати і дати Україні новий тип суспільно-політичного активіста, борця-революціонера. Значить, треба задержувати рівновагу між революційно-бойовим виробленням кадрів і суспільно-політичним державно-творчим вишколом.

Обидва ці чинники однаково необхідні для організування і проведення революційного зриву та творення державно-політичного життя, очевидно з відповідним чергуванням у їх першості.

Самозрозуміло, що кожний член закордонних частин ОУН, який готується брати чинну участь у революційно-визвольному зриві та в творчому будівництві Української держави – мусить насамперед мати світоглядове оформлення, ідейне наснаження, політичне вироблення, а теж відповідне знання підсоветської дійсності. Але необхідним є і первинні якості члена, без яких він ніколи не зможе бути добрим членом Організації. В основу цих якостей треба ставити:

- 1/ Постійну готовість на кожную жертву для визволення України;
- 2/ Особистий приклад ідейности, жертвовности і активности в праці для української визвольної справи та творчий вплив на власне оточення;
- 3/ Спроможність творити в організаційній клітині таку атмосферу, яка збільшує активність членів і оперативність організаційної сітки;
- 4/ Змагання до росту власної особовости, до вдосконалювання самого себе та інших.
- 5/ Постійна віра в призначення Організації, у спроможність її членів, стійкість у поглядах, довір'я до Організації і її Проводу.

В підготовчому періоді мусить наступити розгорнення перспектив нашої визвольної боротьби, ясне і життєве означення нашої мети, ієрархії завдань та визначення метод у нашій праці.

Доповнюючи наше знання, яке править за основу національного державно-творчого вишколу, мусимо, крім вивчення предметів українознавства, опанувати:

- 1/ Ідеологію і програму українського націоналістичного революційно-визвольного руху/ОУН, УПА, УГВР/;
- 2/ Концепцію, стратегію і тактику Української Національно-Визвольної Революції;
- 3/ Форми і методи революційної боротьби – ідеологічної, політичної, суспільно-економічної, пропагандивної і збройно-мілітарної.

Щоб ворога можна було перемогти в боротьбі – треба його всебічно вивчити. В цьому питанні в нас великі недомогання і поверховість. Спрощування нашої неохоти у вивченні ворога до мотивів, що все це чуже, нам вороже, а тому й непотрібне – треба уважати грубою помилкою, бо ворога можна тільки тоді розпізнати і знищити, коли насамперед добре вивчимо його. А вивчати

ворога треба не тільки з наших, а теж з його матеріалів. Московсько-советська література, історія, культура, преса тощо – це для нас студійний матеріал, який допомагає вивчити нашого ворога. Мусимо простудіювати:

- 1/ Характер, плани, методи і тактику дії московського імперіялізму за царських часів;
- 2/ Теорію і практику комунізму, як продовження московського імперіялізму.

Зокрема треба добре вивчити сучасний період московсько-більшевицької окупації України, що відбувається під ширмою інтернаціонального комунізму. Це необхідне для здійснювання наших організаційно-оперативних завдань. Належить вивчати:

- 1/ Панування большевиків в Україні, мету і методи большевицького гніту в різних ділянках українського життя;
- 2/ Московсько-більшевицькі дії, тактику і методи спрямовані проти національно-визвольних сил, діючих в Україні і за кордоном;
- 3/ Засоби і форми дії ворога, розміщення його сил і його стратегічні плани;
- 4/ Складники большевицького/советського/ державного, партійного, військового, розвідчого і господарського апаратів;
- 5/ Вияви і процеси національно-визвольної боротьби на теренах СРСР, зокрема в Україні. Чи існують протимосковські, чи тільки протикомуністичні настрої.

У студіюванні підсоветської проблематики треба користуватися такими середниками:

- 1/ Організаційні й неорганізаційні вишкільні або інформативні матеріали; зокрема матеріали РПС;
- 2/ Систематичне читання і студіювання доступних за кордоном советських публікацій – книжок, журналів і газет українською, російською та іншими мовами;
- 3/ Чужинецькі публікації з ділянки совєтознавства;
- 4/ Обмін студійними та інформаційними матеріалами з нашими союзниками з АБН та іншими народами;
- 5/ Советське радіо та радіо сателітних країн, себто наслукування радіомовлень різних підсоветських радіостанцій, зокрема з України та тих, що говорять про Україну.

Користування поданими вгорі середниками повинно бути поширене на всю організаційну мережу, а виготовлювані Організацією матеріали мусять бути засвоєні всіма членами Організації.

Очевидно, що крім організаційно-кадрової підготовки мусить провадитися підготовка теж іншими референтурами. Окремі й безпосередні завдання у підготовці кадрів до участі в революційно-визвольній боротьбі в Україні та в державному будівництві мають

особливо такі референтури, як військова, пропагандивна та Служба Безпеки. Взявши разом усі форми готування і вишколювання членських кадрів, будемо мати ясний образ наших ближчих і дальших вишкільних завдань.

Добір і господарка кадрами

Період готування членських кадрів за кордоном, себто період існуючий, треба ще відмітити одним необхідним ствердженням.

Завдання членів ОУН за кордоном дуже великі й відповідальні, часто значно більші й важливіші, ніж це увійшло у свідомість нашого членства, в тому теж і провідного. Добір кадрів та доповнювання їх новими членами вже на еміграції не завжди відповідали усім вимогам, які треба ставити членам Організації. Теж не всі старі члени ОУН, себто члени ще з Рідних Земель, спроможні сьогодні здійснювати нашу мету революційним порядком. З тих причин, ще перед початком готування членських кадрів треба насамперед провести їх класифікацію. Така класифікація є передумовою відповідної господарки кадрами, належного розміщення і використання їх для української визвольної акції за кордоном і визвольно-революційної боротьби в Україні.

Добір членських кадрів, себто класифікація, має відбутися в трьох групах, а саме:

Група перша – кадри першої лінії;

Група друга – кадри другої лінії;

Група третя – кадри резервні.

Над питанням добору кадрів треба зупинитися дещо довше, щоб уникнути спрощення та фальшивої інтерпретації запланованої класифікації. Звичайно, поділ членських кадрів на групи в нас сприймається з різними застереженнями, включно з ворожою поганих наслідків. Зокрема дуже фальшивим є погляд, що такий поділ, точніше добір, може бути дискримінацією для певної частини членства. Підкреслюємо, що добором/класифікацією/ не обезцінюємо жадного члена, а тільки стверджуємо його фактичну/реальну/ придатність у рядах Організації. Класифікацією не робимо теж жадних різниць у користуванні членськими правами, а тільки розподіляємо членські кадри на певні групи за властивими їх прикметами, здібностями, спроможностями та іншими характеристичними ознаками. Значить, призначаємо кожного члена на властиве йому місце, а це призначення залежить насамперед від нього самого, себто від його якості. Відповідна, пристосована до потреб визвольно-революційної боротьби господарка кадрами висуває необхідність їх розподілу на групи. Які ж завдання кадрів, дібраних у відповідних групах?

Кадри першої лінії мають бути базою для:

а/ Готування зв'язкових груп, щоб вдержувати зв'язок з Організацією на Рідних Землях;

б/ Готування груп з метою зміцнити ними крайові кадри у час потреби;

- в/ Груп спеціального призначення для бойово-революційної дії поза межами України;
 - г/ Вишколювання та підготовки похідних груп, які в час війни або визвольної революції за залізною заслоною мають пробратися в Україну/в потребі теж на терени СРСР чи його сателітів/ до безпосередньої визвольної-революційної боротьби і державного будівництва.
2. Кадри другої лінії мають:
- а/ Вести організаційно-кадрову, міжнародно-політичну, суспільно-політичну та всю іншу діяльність за кордоном;
 - б/ Розбудовувати організаційну сітку на закордонних територіях, підготовляти і виховувати нові кадри членства: юнацтво, кандидатів у члени і симпатиків;
 - в/ Вишколювати при допомозі відповідних курсів працівників на зовнішньо-політичному відтинку, групи майбутніх дипломатів, суспільно-політичних діячів, а теж організаторів державного життя, необхідних у першій стадії державного будівництва;
 - г/ В міру потреби готувати теж інструкторів для праці з кадрами першої лінії;
 - г'/ Працювати з резервними кадрами в напрямі підвищення їх якості, щоб кращими з-поміж них постійно доповняти кадри першої і другої лінії.

3. Резервні кадри:

Це елемент, який щораз більше затрачує всі необхідні прикмети націоналіста-революціонера. Над тими членами треба буде працювати так довго, поки й вони не стануть на висоті своїх завдань. Нормально вони повинні виконувати різну організаційну, політичну і суспільно-громадську роботу, переважно допоміжну, але не зв'язану з працею кадрів першої лінії.

Справа з резервними кадрами дещо складна. Їм бракує необхідних прикмет націоналіста-революціонера. З одного боку, не є доцільним їх усувати з рядів Організації, а з другого - ми не можемо нехтувати націоналістичним принципом в оцінці якості і вартості членів ОУН. Якщо залишимо стан членських кадрів таким, яким він є під сучасну пору, не зробимо відповідного добору і не встановимо господарки кадрами, то загальна кількість членства закордонних частин ОУН буде щораз більше обнижуватися; буде зближатися до якості згаданих тут т.зв. резервних кадрів. Не можна ж зрушити, піднести духово й ідейно членство, збудити в ньому революційно-бойову настанову, почуття обов'язку, активності, жертвності, витривалості і самодисципліни, без проведеної різниці між ідейно-жертвним, духово здоровим націоналістичним елементом і тим елементом, що вже зопортунізований, зматеріалізований і здеморалізований, який пристосовується не до вимог і потреб Воюючої Батьківщини, а до оточення, в якому живе та різних кон'юнктурних обставин, відповідно до його особистих цілей. Отже добір членських кадрів необхідний. Члени, які попадуть у резервні кадри, матимуть можливість, у міру підвищення

їх організаційних та ідейно-політичних якостей, перейти до кадрів першої чи другої лінії.

Добір членських кадрів у відповідних групах нічим не пов'язаний з територіальним розміщенням організаційної сітки, бо придатні до завдань, напр., першої лінії є, звичайно, на всіх теренах, а не спеціально на котромусь одному. Різниця може бути тільки в обставинах і методах здійснювання наших плянів на тому чи іншому терені, але це окреме питання і такого характеру, що тут не будемо його обговорювати.

Між іншим, є теж і такі застереження, що в закордонних частинах ОУН може показатися тільки невелика кількість кадрів першої лінії, а тому, мовляв, робити класифікацію/добір/ членства недоцільно. Треба однак підкреслити, що нам не йде про теоретичні підрахунки наших кадрів, а про практичну господарку ними. Боятися ствердити дійсний стан наших організаційних кадрів – це втеча від дійсності та сліпа господарка ними. Мусимо мати відвагу зробити хоча б і некорисні для нас ствердження, згідні з дійсністю, які, до речі, нам не пошкодять, а навпаки – виведуть із самообману. Хай, напр., виявиться, що членів першої лінії в нас справді не тисячі, навіть не сотки, а тільки десятки, то й тоді будемо мати ствердження дійсності, з якої можна, і треба, зробити відповідні висновки. Будемо знати нашу дійсну силу і вартість, а зокрема нашу спроможність на відтинку безпосередньої участі закордонних кадрів у революційно-визвольній боротьбі України. Це теж окреслить правдиві прикмети закордонних частин ОУН і перевірить наші декларації про постійну революційну готовість, жертвність і відданість наших кадрів українській визвольній революції.

Ще одно питання, на яке відповідь необхідна: Чи доцільно саме тепер, у період т.зв. коекзистенції між совєтською Москвою і Заходом, у таких складних і некорисних нам обставинах, починаючи підготовку наших кадрів до революційно-визвольної боротьби і державного будівництва? Чи прийшов уже на це час? Адже можна сказати, що на таку підготовку кадрів нема ще справжньої міжнародньої кон'юнктури та необхідних передумов. Справді є багато більш або менш важливих аргументів "за" і "проти", якими можна користуватися відповідно до власних поглядів на саму істоту справи, себто – на доцільність і спроможність здійснювати закордонними кадрами визначені у постановах Великих Зборів і Конференцій завдань. Однак з організаційного погляду, з погляду потреб Української Визвольної Революції, ми за жадних умов не сміємо відкладати чи занедбувати наших основних завдань, пов'язаних із підготовкою кадрів до визвольної боротьби на Рідних Землях. Словом, не маємо права пасивно ждати відповідної кон'юнктури. Теж помилкою є узалежнювати підготовку кадрів від обставин на такому чи іншому терені. ОУН ніколи не обмежувалася і тепер не може обмежуватися тільки до такої діяльності, якій сприяють обставини та інші чинники, навпаки – там, де треба, де цього вимагають інтереси Української Визвольної Революції вона рішучо протиставиться усім перешкодам і здійснює свої завдання навіть у час найбільшої декон'юнктури, ворожого терору й масових жертв. У нашій випадку

умови для підготовки кадрів на еміграції набагато ліпші, ніж були і є на Рідних Землях. Зрештою, обставини за час нашої діяльності на еміграції можуть багато разів змінитися на гірші й кращі, але незмінними є наша мета і обов'язки супроти рідного народу. Годі ж людям відповідальним за розвиток і вислід сучасної української визвольної справи нехтувати основним чинником Української Визвольної Революції – кадрами. Відповідну нагоду тільки тоді використаємо, коли будемо приготовані. Візьмім напр., недавню угорську революцію. Якщо б її розвиток пішов був іншим шляхом, ми могли використати її теж для української визвольної справи, включившись з відповідними завданнями у революційний зрив, який міг поширитися й на інші підсоветські країни. Але чи ми були готові використати цю нагоду та чи будемо готові, якщо така нагода прийде завтра?

Міжнародне положення, зростання революційних протикомуністичних настроїв за залізною заслоною, захитане внутрішнє становище в СРСР, зокрема зріст революційного потенціалу в Україні – висувують необхідність уже тепер звернути особливу увагу на підготовку наших закордонних кадрів, які в загальному пляні революційно-визвольної дії цілої ОУН мусять виконати їм призначені завдання. Це наказує нам перевірити нашу дійсну революційно-бойову готовість, висловлювану в багатьох фразах, і спроможність нашої дії не на побічних відтинках, а на головних фронтах Української Визвольної Революції. Не маємо права практикувати ненормальний і шкідливий для революційно-визвольної організації стан пасивного вичікування "нагоди" чи сприятливої кон'юнктури для активної підготовки закордонних кадрів. Така "нагода" може прийти зовсім несподівано, нами непередбачена, любого дня, але ми не будемо готові належно використати її. Зрештою, всі ми знаємо, що за брак належної підготовки кадрів революційно-визвольної організації до здійснювання завдань революційно-визвольного характеру, в час революційного чину треба дуже дорого платити кров'ю і життям найбільш ідейних і жертвних членів, а це обтяжує провід особливою відповідальністю. Якщо будемо ждати об'єктивних даних для вирощування революційного духа в кадрах, то будемо обманювати себе та інших, бо такі "дані" самі не приходять, їх треба створити власним чином! Отже добір кадрів і їх готування мусимо розпочати вже тепер під кутом ближчих і дальших завдань Організації та потреб Української Визвольної Революції.

Стратегічні передбачування

Період підготовки членських кадрів продовжуємо черговим етапом – практичним здійснюванням наших плянів, стратегії і тактики. Насамперед маємо на увазі своєчасне включення закордонних кадрів Організації у визвольно-революційну боротьбу на Рідних Землях, яка може вибухнути зовсім несподівано. В основу наших стратегічних передбачувань кладемо такі можливості:

І. В и б у х в і й н и м і ж С С С Р і З а х о д о м. Така можливість існує і вона заслуговує на особливу увагу. Вибух третьої світової війни створив би нове міжнародне становище і нові обставини для нашої дії. Початок збройного конфлікту між СРСР і Заходом може бути різний, навіть у вигляді льокальних

війн, викликуваних совєтами, напр., таких як були в Кореї, В'єтнамі, Єгипті й т.д. Значить, таких війн, які одночасно загрожуватимуть інтересам і позиціям західнього світу. Але причини вибуху третьої світової війни для нас менш важливі. Найважливішим для нас буде те, які ідеї висуне, з якими плянами і лозунгами Захід піде війною на ССРСР. Як знаємо, під сучасну пору в західньому світі переважають єдинонеділимські впливи. Бажаючи тільки зміни режиму в ССРСР, а не розвалу імперії, російські імперіялісти та їх прихильники хочуть відновити т.зв. "демократичну" Росію-імперію. Якщо б у час вибуху третьої світової війни російська єдинонеділимська концепція мала в західній політиці перевагу над нашою національно-визвольною концепцією, тоді Українська Визвольна Революція буде мати два фронти: фронт протикомуністичний, ядро якого буде на Рідних Землях, і фронт проти білого московського імперіялізму, ядро якого буде зосереджене насамперед на еміґраційних теренах, бо саме тут, на еміґрації, під опікою і з допомогою певних західних політичних кіл, білі російські імперіялісти готують пляни, щоб відреставрувати російську імперію в колишніх царських чи сучасних советських кордонах. Отже закордонним частинам ОУН може припасти особливо важливе, відповідальне і важке завдання теж і на цьому другому фронті боротьби з московським імперіялізмом.

ОУН завжди використовувала і в майбутньому мусить використати кожную нагоду, а в тому теж війну Заходу з ССРСР, для розгорнення революційно-визвольної боротьби за УССД. За приклад може нам служити вибух німецько-советської війни в 1941 р., що зумовив революційний державно-політичний виступ ОУН на Українських Землях. На основі вже здобутого досвіду Організація далі використовує кожную чергову подібну нагоду. Однак треба брати до уваги, що в час вибуху війни кадри ОУН в Краю і кадри ОУН за кордоном можуть опинитися в зовсім окремих умовах. Зокрема обставини дії закордонних кадрів можуть бути дуже складні.

Кадри ОУН в Краю можуть кожночасно спромогтися на ширшу чи вужчу революційну дію/в час війни/ з метою відновити УССД, не в'язучись політичними плянами та становищем західніх держав. Значить, що навіть у випадку неприхильного ставлення певних західніх чинників до нашої концепції розвалу кожноі російської імперії - червоної чи білої, - кадри ОУН на Рідних Землях, як революційно-підпільні кадри на власній землі, можуть діяти, хоча б і проти волі й бажань "сильних світу цього", як суверенний чинник і репрезентант волі українського народу. Але в розпочатій у такому випадку революційній дії кадрами ОУН в Україні буде теж необхідне зміцнення революційно-визвольного фронту. Йде тут не тільки про матеріяльну й моральну допомогу, а насамперед про допомогу революційними кадрами. Наші друзі на Рідних Землях мають повне право вимагати і сподіватися такої допомоги й скріплення від нас, себто від кадрів закордонних частин ОУН. Тут розглянемо можливості й ускладнення, які можуть постати для нас з вибухом третьої світової війни. І так:

а/ Беручи до уваги перспективи, які нам може дати третя світова війна, закордонні кадри ОУН мусять одночасно вже тепер

рахуватися з усіма ускладненнями, як наслідок неприхильного наставлення західних політичних чинників до наших ідей і концепцій. Значить, що в час здійснювання наших плянів безпосередньої допомоги Краєві/зокрема коли йде про зміцнення ОУН в Україні закордонними кадрами/ можемо зустрітися з особливими перешкодами. Певні західні чинники, підтримуючи московську єдиноділимську концепцію можуть намагатися спаралізувати нашу, себто закордонних частин ОУН, діяльність, намагатися ізолювати нас від визвольної боротьби в Україні, позбавити нас впливу на неї та не допустити до здійснювання наших плянів.

Беручи до уваги теж і таку ситуацію, мусимо вже тепер подбати про те, щоб територіяльне розміщення організаційних кадрів і організаційних клітин за всяких обставин дало нам можливість здійснювати наші пляни, не зважаючи на існуючі міжнародно-політичні тенденції та їх наслідки для нашої визвольної-політичної роботи. Насамперед мусимо звернути нашу увагу на ті країни, які особисто заінтересовані не тільки в розгромленні комунізму, але теж і в знищенні російської імперії. У відповідних країнах, де ще нема організаційної сітки/непр., Туреччина, Корея, Тайван/ ми повинні творити власні станиці й мати там групи готових людей, призначених для скріплення організаційних кадрів в Україні в час вибуху війни або революційного зриву.

Крім цього, в час вибуху війни мусимо своєчасно продіставатися в різний спосіб з країн нам неприхильних до країн нам прихильних або нейтральних, як збірних пунктів для організування похідних груп, яких завданням буде продістатися на Рідні Землі.

Конкретизуючи відповідь на з'ясоване вгорі питання, робимо такі підсумки:

Відповідне територіяльне розміщення організаційних клітин і кадрів, опрацьовані нами пляни перекидування кадрів на інші, політично нам більш догідні терени, конкретна підготовка цілої організаційної сітки та визначені завдання окремим групам і членам – мусять нам уможливити своєчасну безпосередню участь у революційно-визвольній боротьбі в Україні, або навіть у її підготовці/в час війни/, не зважаючи на жадну неприхильну нам кон'юнктуру, на кращі чи гірші для нас обставини.

б/ Обговоримо ще й іншу можливість у час війни, а саме: Прийняття західним світом нашої національно-визвольної концепції за гасло до національно-визвольних революцій в ССРСР, з яким Захід буде у війні. Це можливе, якщо західні відповідальні політичні та військові чинники зречуться єдиноділимської концепції під впливом нашої зовнішньо-політичної акції та тиску доконаних фактів, себто під тиском розвитку самих подій. Це може наступити зокрема тоді, коли Захід переконається, що його ставка на білих російських імперіялістів фальшива і неухильно засуджена на поразку. Очевидно, що для нас наступили б тоді особливо сприятливі обставини, але наша увага була б звернена не на формування оперативних українських відділів, чи навіть легіонів, при арміях альянтів, а на формування української національно-

визвольної армії та окремих боєвих груп для перекидування на Рідні Землі. Отже насамперед в Україну мали б продістатися наші похідні групи для дії в запіллі ворога, підготовки революційного зриву, або скріплення його, якщо б такий уже був.

в/ Третя можливість така: західні альянти не займуть до нас жадного окресленого становища - ні позитивного, ні негативного. Натомість окремі кола - політичні чи військові - можуть ставитись до нас порізно: одні будуть нас поборювати, інші - піддержувати. Інакше кажучи, в загальному це було б нейтральне, пасивне, вичікуєче становище західніх державно-політичних чинників. Вони не дадуть нам жадної допомоги, але й не будуть перешкоджати, якщо хтось "приватно" буде сприяти нам у здійснюванні наших плянів. У такій ситуації ми проводили б організаційно-оперативні завдання власними силами, користуючись тільки тими допоміжними середниками, які нам будуть доступні. Вся наша увага була б звернена на перекинення відповідної кількості вишколених організаційних кадрів на Рідні Землі, бо тільки доконаними революційно-визвольними фактами ми заставили б світ рахуватися з нашим становищем.

г/ Четверта можливість мала б кон'юнктурний характер, чисто тактичний, тимчасовий, без жадних політичних зобов'язань і наслідків. Мавмо тут на увазі розвиток воєнних подій першого етапу та зумовлені ним наслідки тактичного характеру. Напр., коли б армії західніх альянтів переможно маршували на схід на т.зв. підсоветські терени, тоді їх компетентні державно-політичні кола можуть ставити виключно на елемент єдиноділимський, фєдералістичний, опортуністичний і т. п., за допомогою якого могли б згори накидати свою волю народам, щойно визволеним з комуністичного ярма. Це була б політика типу гітлерівського, коли похід Гітлера на ССРСР, як здавалося, був непереможний. Тоді наша ситуація була б така, як з"ясовано під а/. Там же теж з"ясовано і наше становище. Але зовсім інша тактика альянтів може наступити тоді, коли б у першому етапі воєнних дій советам удалося зайняти в Європі не тільки терени своїх сателітів, а теж терени ще державних народів, напр., Зах. Німеччини, Франції, Фінляндії і т.п. Тоді в альянтів виникло б заінтересування визвольно-революційними рухами в ССРСР, себто - їм ішло б про застосування тактики розкладу ССРСР зсередини. З еміграції з-поза залізної заслони вони будуть формувати групи для диверсійної роботи на теренах ССРСР. Коли це буде неможливе на єдиноділимському чи на непередрішньому принципі, то будуть робити на принципі національному, отже буде нагода і для нас. Використовуючи її, ми, очевидно, мусимо мати на увазі нашу головну мету, а не інтереси наших кон'юнктурних партнерів.

г/ П"ята можливість нашої співпраці під час війни мала б політичний характер, але була б обмежена тільки до одної чи кількох держав у західньому бльоці альянтів. Річ в тому, що котрась з держав альянтів може мати власні політичні цілі, неоднозвучні з загальною концепцією цілого бльоку, себто буде заінтересована не тільки в розгромленні комунізму, а теж і в розвалі російської імперії/напр., Туреччина/. Така держава може

стати нашим політичним союзником, допомагати нам у здійснюванні наших плянів усіма потрібними середниками. Інші держави з блоку альянтів мусіли б погодитися з цим фактом, як з необхідною толеранцією іншої політичної концепції своїх союзників.

Крім цих п'ятьох основних можливостей, є ще й інші з різними нюансами, але вони в основі подібні до з'ясованих і не вносять особливих моментів.

Про стратегію революції, її етапи і розвиток з'ясовує нам інший вишкільний матеріал. Тут тільки підкреслимо, що революція в Україні можлива за різних обставин, у тому теж і тоді, коли в час війни частина чоловічого населення буде змобілізована до соєтської армії. Революційний державно-творчий зрив може прийти на початку війни, подібно як це було в 1941 р. Може вибухнути теж у період найбільшого воєнного напруження/революція поневоленних народів, що допомогла б альянтам розбити большевиків/, але може вибухнути теж і при кінці війни, так як це було за першої світової війни в час розпаду Російської і Австро-Угорської імперій.

II. В и з в о л ь н а р е в о л ю ц і я. Ми розглянули питання, які є можливості здійснювати наші організаційно-оперативні завдання у час вибуху третьої світової війни. Війна дала б нам пригожий момент для повного розгорнення визвольної-революційної боротьби за УССД шляхом революційного зриву українського та інших поневоленних Москвою народів. Однак Українська Визвольна Революція може відновитися не тільки в час війни, але теж і в час т. зв. коекзистенції під впливом наростання революційних настроїв, скріплювання революційних елементів, стихійних розрухів і бунтів, виявів незадоволення широких кіл селянства/колгоспників/, робітників та інтелігенції. Словом - під впливом зростаючої внутрішньої кризи та захитання комуністичного режиму в ССРСР і в сателітних країнах. Напр., недавня угорська революція, до речі, ніким не плянована, отже несподівана, мало що не перетворилася в національно-визвольні революції на цілому під-большевицькому просторі. Зокрема жваві відгуки на неї були в Україні, навіть у соєтській армії між вояками-українцями, які не тільки виявили свою симпатію до угорських повстанців, але й переходили на їх бік.

Огнищем відновленої Української Визвольної Революції буде, без сумніву, ОУН на Рідних Землях. Революційно-визвольна акція буде охоплювати національно-революційні елементи широких мас українського народу, включно до українців вояків соєтської армії і працівників соєтського державно-адміністративного апарату. Завданням закордонних кадрів ОУН, як ми вже згадували, буде включитися в процес організування революційно-визвольного зриву, скріпити його і разом з кадрами ОУН на Рідних Землях довести до завершення. Отже мусимо мати на увазі не тільки потребу включитися у визвольний зрив, а теж організувати і вести його. Маємо два варіанти нашого призначення:

1/ Продістатися в Україну з метою організувати і вести революційну боротьбу на тих теренах, де не буде відповідних крайових організаційних кадрів;

2/ Включитися в революційний зрив в Україні, організований там крайовими кадрами ОУН.

Головну увагу присвячуємо другому варіантові, бо включитися в організовану крайовими кадрами революцію на Рідних Землях очевидно набагато легше, ніж її організувати. В першому випадку головні труднощі для нас були б тільки в тому, як продістатися на Рідні Землі. В другому випадку є ще питання, як можна успішно провести підготовку революційного зриву в Україні теж і кадрами закордонних частин ОУН. І власне цей другий, трудніший варіант беремо в основу нашого розгляду.

Готування і призначення закордонних кадрів

Незалежно від ситуації, в якій нам прийдеться здійснювати наші революційно-визвольні плани, підставою готування революційних кадрів – є малі похідні групи, готові й здатні самостійно пробитися на терен призначення. Наші закордонні похідні групи мають продістатися в Україну, або на інші їм призначені терени, в таких моментах:

- 1/ В час вибуху війни між ССРСР і Заходом, інакше – за кожної воєнної ситуації, в якій опинився б ССРСР;
- 2/ В час революційного зриву, розрухів чи революційного кипіння в ССРСР, зокрема в Україні, себто тоді, коли московсько-советська імперія буде зближатися до великої внутрішньої кризи, або в час самої кризи;
- 3/ В час протисовєтської революції в сателітних країнах, яка уможливила б нам продістатися з тих теренів/охоплених революцією/ в Україну й розпалити там огонь революційного зриву.

Наші шляхи, якими можемо продістатися в Україну, можуть бути різні. Вони насаперед залежні від обставин та розташування наших організаційних кадрів. Але можна вже тепер сказати, що на терен України, або ССРСР, а звідти в Україну, можна продіставатися з усіх сторін світу. І так:

- 1/ З півночі можемо продіставатися через Норвегію, Швецію і Фінляндію. В декотрих з тих країн можемо заздальгідь пробувати творити власні похідні групи. Крім цього, у випадку розрухів у балтицьких країнах, можемо продіставатися в Україну через Литву, Латвію і Естонію.
- 2/ Із заходу продіставатися в Україну через Польщу і Чехо-Словачину, якщо б у тих країнах розпочалась революційна боротьба проти Москви або прийшло б до внутрішнього послаблення комуністичного режиму. В таким випадку наші похідні групи повинні бути зосереджені в таких країнах, як Західня Німеччина, Франція, Бельгія і Голляндія, а в переносному розумінні теж і Англія.
- 3/ З південного заходу – через Угорщину і Румунію. Для формування наших похідних груп мала б крім уже згаданих держав, особливе значення Австрія.

- 4/ З півдня – через Кавказ і Чорне море: з Болгарії, Туреччини, Ірану, Афганістану і Пакистану. В цьому випадку/це стосується теж і південного заходу/ добрими базами для готування наших похідних груп може бути Іспанія, Туреччина, Греція, Італія, а теж деякі країни Близького Сходу. Крім цього з півдня, особливо з Ірану, Пакистану і Афганістану, можна продістатися до Казахстану і Туркестану, де є великі скупчення українських засланих, зокрема політичних.
- 5/ З Далекого Сходу/напр., з Кореї, Японії, Китаю/ можна продістатися на Східний Сибір, Зелений Клин, себто в Приморський край та на інші терени масового поселення і засланих українців, які/терени/ мають для нас теж особливе стратегічне значення.

Ми свідомо не деталізуємо шляхів для наших похідних груп, а теж не розробляємо питання, в яких країнах є більші чи менші можливості для їхньої підготовки. Це питання організаційно-оперативного характеру, тому можна ставити тільки тези, не виявляючи деталей та форм практичного його здійснювання. Знаємо, що в мирний час жадна, навіть нам найбільш прихильна держава не погодиться формально на те, щоб ми проводили на її терені підготовку похідних груп. Тож такі справи і для організаційних кадрів мусять залишитися організаційно-оперативними таємницями. Скажемо тільки, що навіть у сучасних обставинах є можливість у деяких країнах підготувати спеціальні групи. Чи ми її використаємо, це залежить від нас, а не, як звичайно твердимо, від обставин.

Щоб уточнити справу організування виправ похідних груп, сформулюємо такі можливості:

1/ Організування похідних груп при співдії, допомозі чи мовчазній згоді західних великодержав чи держав менших, нами вже згадуваних;

2/ Виключно власними силами і засобами, мобілізуючи всі необхідні середники/зокрема матеріальні/ нашими кадрами і патріотичною українською громадськістю на всіх закордонних теренах нашого поселення;

3/ У співдії з тими поневоленими Москвою народами, які є нашими союзниками/АБН/ та які мають підтримку чужих держав, /напр., т. зв. сателітні народи – балтийці, поляки, угорці, словаки і т.п. – а теж, може, туркестанці й кавказці/.

Готуючи похідні групи, підбираємо до них відповідні кадри, себто такі, які готові й здатні до походу і безпосередньої революційно-визвольної боротьби за всяких умов. Члени першої лінії бойового поготівля повинні групуватися в окремі групи та відділи за таким принципом:

- а/ Терен нашого побуту, можливості підготовки кадрів і їх виправи;
- б/ Вивчення умовин і підготовка до дії на тих теренах, де плянуємо організувати похідні групи;

в/ Спеціалізування кадрів у ділянках революційної дії.

Очевидно, що плянове готування кадрів великою мірою уза-
лежене від обставин на поодиноких теренах нашої дії. Але уза-
леження від обставин не може бути причиною для твердження, що
підготовка кадрів на такому чи іншому терені взагалі не можлива.
Таке ставлення даної справи виглядало б на намагання відвернути
увагу організаційних кадрів від головних завдань і мети Органі-
зації. Підготовка кадрів мусить відбуватися на всіх теренах. А
тому, що майже на кожному терені є певна різниця в обставинах,
замість одноцілого, уточненого плану вишкільної і студійної під-
готовки кадрів, подаємо тільки схему, яка ще потребує відповід-
них доповнень, а саме:

- 1/ Класифікація/добір/ членських кадрів і спеціалізація в окремих звенах та групах з відповідним призначенням, — перша необхідна чинність, яка мусить бути проведена на всіх теренах;
- 2/ Плянове перемішування членських кадрів з одної місцевості в іншу/або з одної країни в іншу/, якщо цього вимагатиме господарка кадрами та їх стратегічне розміщення;
- 3/ Приготування певної кількості вишкільників, які будуть проводити вишкільно-підготовчу роботу з організаційними кадрами для здійснювання призначених завдань;
- 4/ Систематичне індивідуальне і групове/звенами/ вивчення призначеного матеріалу та контрольні перевірки їх засвоєння;
- 5/ Курси, Організовані Проводом, Тереновими Проводами, Вишкільними осередками та поодинокими Референтурами;
- 6/ Спеціальні вишколи окремих груп на відповідних теренах;
- 7/ Індивідуальні фахові вишколи/напр., радистські, літунські, шоферські і т.п./ на різних можливих курсах у країнах нашого перебування;
- 8/ Практична заправа похідних груп/їх членів/ прогулянками, маршуванням та іншими вправами в рамках українських комбатантських організацій, а теж СУМ-у, Пласту і подібних парамілітарних товариств;
- 9/ Набуття відповідного вишколу у місцевих/у країнах нашого перебування/ військових чи піввійськових клубах;
- 10/ В резервних кадрах місцевої цивільної оборони;
- 11/ Військові теоретичні вишколи, зокрема старшинські й підстаршинські, заходами українських комбатантських організацій;
- 12/ Військові фахово-практичні вишколи призовників-українців у чужоземних арміях, особливо громадян західних держав — США і Канади;
- 13/ Вишколи в інших військових чи піввійськових формаціях,

напр., в різних допоміжних чи робітничих сотнях, якщо крім звичайної служби можна використати той час для конкретного вишколу і підготовки кадрів до намічених завдань.

III. Н а Р і д н и х З е м л я х. Спираючись на нашу революційно-визвольну концепцію, ОУН, як єдина революційно-визвольна організація, діюча на Рідних Землях, має, ще раз повторяємо, за основне і відповідальне завдання: організувати і вести революційно-визвольний зрив українського народу, завершуючи його перемогою, державним будівництвом і встановленням української суверенної влади. Такі ж самі завдання призначені й закордонним похідним групам. Члени, чи цілі похідні групи, які продістануться в Україну напередодні революційного зриву або в його початках мають:

1/ Влаштуватися у призначених місцевостях/легально або нелегально/;

2/ Якнайшвидше зорієнтуватися в оточенні, в настроях людей та простудіювати терен власної дії;

3/ Зв'язатися із сіткою ОУН на Українських Землях.

В особливих умовах ворожого тиску і переслідування, обмежитися тільки до необхідних зв'язків, чекаючи відповідної нагоди до поширення активної революційної дії;

4/ Якщо в даній місцевості сітка/крайова/ ОУН розбита - організувати її наново. Якщо взагалі сітки ОУН не було - творити осередки ОУН в поодиноких місцевостях з провірених і випробуваних місцевих революційних елементів, а згодом поширювати сітку Організації на довколишні терени;

5/ В розбудові організаційної сітки на терені власної дії в організаційні ряди треба залучувати зокрема такий елемент: а/ переслідуваних Москвою - політв'язнів, політзасланців та тих, що позбавлені прав т. зв. советського громадянина; б/ хоробрих вояків і старшин українців, які виявляються справжніми українськими патріотами; в/ визначних особистостей, знавців державного будівництва, які своєю громадською мораллю і українським національним світоглядом близькі нашим позиціям і заслуговують повного довір'я; г/ українські патріотичні культурні кола/письменників, поетів, журналістів, учених/, які визнають концепцію УССД;

6/ На окрему увагу заслуговує українська патріотична молодь, особливо студентство. Кращих з них, себто національно свідомих, ідейних та відданих українському народові втягати в революційну акцію;

7/ Здобути довір'я активних та енергійних місцевих українських патріотів з-поза ОУН, які мають вплив на українську громадськість і можуть у відповідний час нею керувати;

8/ Пропагувати всюди, де тільки можливо, всіма нам доступними середниками необхідність активної визвольної боротьби з московськими окупантами за власну суверенну Українську державу, озайомлювати своє оточення з ідеями, програмою та метою ОУН;

9/ Просліджувати ґрунт для нашої дії серед советської армії. Треба докладати всіх зусиль, щоб проникнути ідейно й організаційно між вояків-українців та вояків інших поневолених Москвою народів; ширити серед советської армії позитивну і розкладову нашу пропаганду; підготовляти вояків-українців до чинної акції в момент розхитання советської армії і революційного вибуху;

10/ Опанувати своїми людьми колгоспи, промислові й фабричні осередки, проникати в советський адміністративний апарат, мати своїх довірених людей у кожній місцевості та установі. Різними шляхами, передусім легальними, треба пересилати наших людей далі там, де ще немає організаційних клітин та організувати революційну акцію;

11/ Опанувати, безпосередньо або посередньо письменників, поетів, журналістів і науковців нашими відповідними культурними й літературними силами та представляти їх на націоналістичні світоглядіві й політичні позиції;

12/ Творити пропагандивні осередки, видавати підпільну пресу, літературу й листівки. Готуватися захопити у відповідний час інші пропагандивні середники, зокрема радіостанції;

13/ Зактивізувати українське жіноцтво, яке для українського підпілля може сповняти особливі обов'язки/зв'язки, розвідка, постачання тощо/ та впливати на зміцнення революційних настроїв у народних масах;

14/ Акцентувати і організувати такі акції, які ставитимуть Організацію в осередок уваги цілого громадянства та будуть орієнтувати його на українських націоналістів. Отже всі наші акції мусять мати відповідне тло і відповідних виконавців, щоб давали приклад і мобілізувати інших;

15/ Провести повну організаційно-військову підготовку/бойові групи, повстанські загони, армія, міліція тощо/, щоб у час зриву опанувати стихію народних мас, включити їх у революційні форми боротьби, а на звільнених від ворога теренах розпочати плянове державно-творче життя. На чоло революційно-визвольної боротьби і державного будівництва треба готувати найкращих і найактивніших, відомих загалові українських патріотів;

16/ У відповідний час, коли захитається режим, виступити організаційними силами збройно, себто - дати ініціативу до всенародного революційного зриву.

Якщо б нагодою до збройного зриву правила для нас війна, тоді слід пам'ятати, що вибух війни може вивести нас із запланованої та зрівноваженої акції. Першим завданням у час вибуху війни для нас буде:

1/ Задержати рівновагу і прискіпити закінчення підготовки до збройного зриву;

2/ Не датися спровокувати до передчасного виступу, впливаючи в тому напрямі теж на неорганізовані революційні елементи і народні маси;

- 3/ Організаційних та потрібних нам людей, у тому теж військовиків, що будуть покликані до армії не випускати з терену. В потребі вони мусять іти в підпілля;
- 4/ Зарядити гостре поготівля, змінити зв'язкові пункти, а теж місце перебування провідних одиниць і підпільників, бо большевики можуть провести масові арешти відомих патріотів;
- 5/ Визначити місця на збірки/збірні пункти/, заступників провідників організаційних та бойових клітин/запасні керівництва/, змінити клички, псевда тощо, щоб на випадок розбиття большевиками організаційної сітки вона зразу відновила й продовжувала свою дію під керівництвом запасного проводу;
- 6/ Людям, які підуть у советську армію, дати точні інструкції, як треба вести в советській армії нашу роботу/організувати вояків-українців, провокувати бунти, розкласти цілість армії тощо/, щоб у відповідний час зробити внутрішній переворот, себто, зорганізувавшись у національну революційну частину, виступити проти советів.

Слід підкреслити, що з вибухом війни Організація чи її поодинокі, навіть відірвані клітини переходять на воєнну стопу.

Маємо дві можливі форми нашого революційно-визвольного виступу:

- 1/ Загальний зрив цілого українського народу після проведення нами відповідної підготовки не тільки організаційних кадрів, але і всіх революційних елементів і широких кіл народних мас;
- 2/ Ступеневе зростання нашої боєво-революційної акції, яка вкінці має завершитися визвольним зривом.

Ми подали тут один з варіантів для з'ясування завдань організованих нами похідних груп, які мали б продістатися в Україну. Але є можливі ще два інші варіанти. А саме:

а/ Дія організованих похідних груп, що продістануться на Рідні Землі, може бути обмежена тільки до завдань пропагандивно-бойових, інакше – до мобілізуючої акції революційних елементів. В особливо складних умовах похідні групи можуть бути змушені діяти зовсім самостійно, без зв'язку між собою та можливості розгорнути ширшу підготовчу революційно-визвольну й пропагандивну акцію. Тоді їхнім завданням було б творити спеціальні бойові групи для саботажної і диверсійної акції в заплілю ворога. Вони теж проводили б відплатні та караючі акції на гнобителях українського народу і вислужниках Москви. Від дрібних зударів з МДБ та іншими московськими агентами, саботажних, диверсійних та відплатних акцій, пропагандивно-бойові відділи розгортали б ступеневе щораз масовіші революційно-визвольні акції, які мобілізували б до боротьби і революційних виступів також і місцевий революційний елемент. У відповідний час ті акції перейшли б у стадію підготовки до всенародного зриву, так як з'ясовано вгорі.

б/ Третій варіант нашого включення в революційно-визвольну боротьбу на Рідних Землях найменш складний. Дотепер ми говорили про те, що закордонні кадри ОУН, продіставшись на Рідні Землі, мусять бути готові теж до самостійної дії, якщо на даному терені сітка крайової ОУН буде розбита або взагалі неіснуюча. Значить, ми розглядали питання, чи можливо буде провести підготовку визвольної революції теж кадрами закордонних частин ОУН. А тут підкреслюємо, що там, де буде діяти сітка крайової ОУН – першим обов'язком похідних груп буде пов'язатися з нею та включитися в підготовку революції або в саму революцію, заплановану керівними чинниками на Рідних Землях, або спільно з ними підготувати такий план. А крім цього треба теж підкреслити, що діючі самостійно закордонні групи в Україні мусять у відповідний час підпорядкуватися Проводові ОУН на Рідних Землях чи відповідному штабові Української Національної Революції та включитися в загальний план революційної дії і державного будівництва.

Уточнюючи цей третій варіант, його можна з'ясувати так: ті похідні групи, які продіставилися б в Україну організаційним зв'язком або на організаційні зв'язкові пункти, були б у значно легшому положенні, ніж групи, які самостійно, без зв'язку, мусять б продіставитися на призначений їм терен України. Але в одному і в другому випадку закордонні похідні групи мають сповняти свої завдання спільно з членами клітин ОУН в Україні, хоч одні зможуть це робити зразу, а інші пізніше, коли зв'яжуться з крайовою сіткою.

Спрямування уваги закордонних кадрів ОУН на Рідні Землі, зокрема на підготовку похідних груп, не можна трактувати як намагання "опанувати" ними Україну. Такі думки, якщо б були в когось, – нереальні, а то й шкідливі. Наше завдання інше, розраховане не на бойову силу, а на ідейно-політичний, суспільно-програмовий і державно-творчий вклад в Українську Визвольну Революцію. Тому нам потрібні кадри борців-революціонерів такого типу, які одночасно будуть теж суспільно-політичними активістами, пропагандистами наших ідей і творчими будівниками Української держави.

При кінці треба ще відмітити, що організаційно-кадрова референтура мусять тісно співпрацювати з військовою референтурою ОУН як у час підготовки кадрів, так і в час збройної боротьби на Рідних Землях. У час війни чи революційного зриву роля військових чинників має особливо важливе значення. Необхідна теж тісна співпраця з органами Служби Безпеки, щоб охоронити власні кадри від ворога і своєчасно розкривати плани його дії.

Кінцеві зауваження

В цьому короткому нарисі підготовки закордонних кадрів, ми зупинилися тільки на головніших моментах і напрямках. З'ясовуючи частинно обов'язки і завдання похідних груп на Рідних Землях, ми тим самим звертали увагу наших кадрів на те, до чого вони мусять готуватися вже сьогодні, щоб у відповідний час гідно сповнити свої обов'язки супроти поневоленої Вітчизни.

Підкреслюючи ще раз неподільність кадрів ОУН на Рідних

Землях і за кордоном, спільну мету і спільні наші обов'язки, стверджуємо, що тільки від нас самих залежить, чи ми виправдаємо покладені на нас українським народом надії. У порівнянні до умов, в яких діє ОУН в Україні, кадри закордонних частин ОУН користуються значно кращими можливостями на таких відтинках:

1/ Інтелектуального росту членства, як цілості так і кожного члена зокрема, та повноцінного національного виховання;

2/ Теоретичного готування кадрів до революційно-визвольної боротьби і державного будівництва;

3/ Мобілізування всіх українських патріотичних сил на еміграції, моральних і матеріальних, для піддержки визвольної боротьби українського народу;

4/ Визвольно-політичні акції за кордоном з метою здобути Україні політичних прихильників і союзників та міжнародне право на власну самостійну, суверенну й соборну державу.

У використуванні цих можливостей ми, на жаль, дуже відстаємо, хоч на це причини є, але вони не такі, щоб могли оправдати нас перед власним сумлінням і рідним народом.

Головними причинами, які діють від'ємно на якісний стан української визвольно-революційної боротьби є явища зовсім еміграційного характеру. Їм можна успішно протиставитися, якщо в нас буде свідомість співвідповідальності за долю українського народу і сильна воля виконати з честю приречення націоналіста-революціонера.

Ось головні моменти, негативний вплив яких на організаційні кадри треба постійно наголошувати та протиставляти їм позитивну думку і чин:

1/ Віддаленість від Рідних Земель, щораз більше відчуження від рідного народу та вигідне підмінювання рідної Батьківщини батьківщиною прибраною, новою. Брак безпосереднього спостереження життєвих умов рідного народу та його геройських зусиль зберегти себе фізично й національно. Брак віри в національно-визвольний потенціал рідного народу, що є передусім наслідком обмеженого поняття про нього, яке часто не виходить у нас поза рамки власної околиці чи провінції;

2/ Діяльність організаційних кадрів на еміграції позбавлена духового піднесення власними чинами і легендами, зродженими бойовими акціями та незламністю у безпосередній боротьбі в ворогом. Кадри на еміграції не відчують присутності ворога, безпечні від його переслідування, терору, арештів, концтаборів, присудів смерті, розстрілів тощо, а тому стають пасивними, навіть без належного відчуття героїства своїх друзів, членів ОУН на Рідних Землях;

3/ Чуже оточення, пристосування до обставин і стилю життя в країнах нашого перебування, такою мірою впливають на нас, що ми самі, свідомо чи несвідомо, намагаємось придушувати голос національного сумління та шукаємо причин, які мали б нас, ніби, оправдувати;

4/ Затрачування великих ідей і цілей, брак відчуття ієрархії наших завдань, підмінювання великих речей малими, дрібними справами сірої людини-обивателя; брак розгорнутих перспектив і віри в них, що приводить до зникання почуття обов'язків і відповідальності перед українським народом;

5/ Затрачування революційного духу, стилю і метод та щораз більший перехід на клубово-організаційний стиль діяльності організаційної сітки, чим послаблюємо наш духовий опортунізм;

6/ Брак власної ініціативи, потурання розкладовим явищам в організаційній сітці та тиха/пасивність/ згода з існуючим станом;

7/ Невластиві поняття про "демократизацію" в ОУН, чим підриваємо систему провідництва, засади дисциплінованості і організаційну структуру;

8/ Старіння кадрів. Брак юнацтва та відповідного допливу нових молодих елементів; замала активність на цьому відтинку;

9/ Брак органічного усоборнення, а тому виникає постійна дисгармонія на тлі усоборнення кадрів, хоч духове усоборнення Організації пронизує всі її програмові та ідейно-політичні основи. Прояви провінціалізму, замкненості в колі "своїх людей"/земляцтво/ та однобічності у питаннях загально-національного значення ще й досі помітні в діяльності певної частини наших кадрів.

До згаданих тут приходять ще й інші негативні моменти, але всі вони не були б для нас загрозливими, якщо б з нашого боку були відповідні протизаходи. Вивести наші організаційні кадри з еміграційних буднів на шлях підготовки до революційно-визвольної боротьби на Рідних Землях — це основне й невідкличне наше завдання. Щойно на цьому тлі може прийти до повного їх духового відродження і наснаження великими ідеями ОУН.

ПРАЦЯ НАД КАДРАМИ

/Розбудова і збереження потенціалу ОУН/

"Красу і радість життя вбачай у невпинному
стремлінні на вершини духа, ідеї і чину".

/з правил життя українського
націоналіста/

★ ★ ★

ІДЕАЛ ЧЛЕНА ОУН - це зразок скристалізованої людини в світогляді і характері, тип українця-революціонера, людини лицарських чеснот, що всеціло віддана свому народові і його боротьбі, приготована до високих цілей і на всякі жертви, повна запалу, енергії та ініціативи провідника, державника і організатора, що в кожній ситуації вміє створити умови для праці і боротьби за волю України.

В цьому ідеалі виховувала ОУН свої членські кадри і до цього ідеалу стреміли теж шляхом самовиховання члени ОУН.

Виховно-вишкільним справам в ОУН присвячувано завжди велику увагу, про що свідчать постанови ВЗборів і конференцій, як пр.: Виховно-вишкільні напрямні Постанов ІІ-но ВЗ ОУН/квітень 1941 р., цитуємо лише деякі точки/:

★ Сила Організації, а в слід за тим успішне сповнення її бажань, залежить у прямому відношенні від вартости її членів, що мусять бути рівночасно борцями й організаторами визволення та державного будівництва.

Виходячи з того заложення, ОУН ставила зусильно в минулому виховання й вишкіл у своїх рядах, що дало у висліді вироблені кадри провідників.

★ В умовах сьогоднішньої зміненої дійсності усі організаційні клітини мусять перевести основний вишкіл свого членства, виховуючи повний тип суспільно-політичного активіста.

При тому треба звернути увагу, щоб у вишколі вдержати рівновагу між боево-революційним виробленням і агресивністю, та суспільно-політичним і державно-творчим вишколом, кінечним для організації громадсько-політичного життя.

★ Змістом вишколу мусять бути в першу чергу світоглядове оформлення й образования, політичне вироблення й знання/спеціально советської дійсности/, суспільно-організаційний вишкіл усіх членів.

★ Підкреслюючи потребу вишколу, не слід занедбувати справи готовости, якої ніколи не може бути забагато. Зокрема тепер, коли ОУН стоїть перед новим, можливо вирішним змагом, вона буде найважливішим чинником успіху. Запорукою цього є належне поставлення виховання.

Виховання є вислідною змагань нашого середовища. Тому живий приклад, безпосередній вплив, будуюча атмосфера всіх організаційних зв'язків, а також тиснення творчої думки провідних кадрів є кінцевим засобом виховання, яке мусить відбуватися лише в праці й боротьбі.

Виховно-вишкільні постанови I-ої Конференції ЗЧ ОУН/вересень 1947 р. - цитуємо деякі точки/:

★ Першорядним і вирішальним фактором силових спроможностей ОУН є якісний стан людей, що ними ОУН розпоряджає.

★ Вирощування і збереження в належній формі якісного стану членства є головним гарантом незниження силових спроможностей ОУН і запорукою її незламності тепер і в майбутньому.

★ Тому повсякчасна праця над членством у напрямі ідейно-політичного, революційного виховання і планового, систематичного, послідовного політ-вишколу була, є і залишиться одним з перших, і основним завданням внутрішньої роботи ОУН.

★ Завданням політ-вишколу є вирощувати повновартісних, морально високо-якісних, політично самостійно-думаючих і самостійно-діючих людей, придатних до виконання всіх завдань ОУН на всякому місці й за всяких умовин.

★ Треба звернути увагу на дві сторінки політ-вишколу:

- а/ на політ-вишкіл, тобто дозброєння членства потрібним для політичної роботи знанням і усамостійненням в політичній діяльності кожного члена;
- б/ на виховання, тобто моральний стан членства, на непохитність його віри й переконань, на внутрішню революційну якість і вартості характеру кожного члена.

☆☆☆

С. АНТЕЙ

КАДРИ ОУН І ЇХ ВИШКІЛ

З а в д а н н я в и ш к о л у .

Степан Бандера писав у 1954 році: "Найкращі ідеї і програми не спроможні формувати життя й розвитку, доки не знайдуться їх апостоли і борці, люди сильних характерів, віри, запалу, посв'яти і чину". Провідник ОУН писав про кадри, членів ОУН, якими вони повинні бути. Проте він стверджував: "Людський склад ідеологічних, політичних і суспільних рухів постійно змінюється. Людська одиниця - це клітина в живому організмі.

Завдання вишколу - вирощувати психічні сили членства, їх видайність, успішність в Організації. Які члени, такі успіхи Організації. Тому, вишкіл має завдання підсилювати ефективність членства. Щоб ми всі, члени Організації, збільшили виследи спільної дії, застановімся, чи ми є тими, ким ми повинні бути. Вдумаймося над поняттям "член ОУН" - реальним станом і станом яким він

повинен бути. Пригадаймо собі присягу, що ми її складали, стаючи членами ОУН. Застановімся над нашими обов'язками та правами в Організації. Різниця між дійсністю і повинністю викаже наші сильні і слабкі сторінки. Самокритика це творчий стимул до дальшого, більш успішного змагання. Політична самоосвіта/вишкіл/ є теж зброєю для кращої дії.

Завдання вишколу визначаємо у наступний спосіб: а/ в секторі зовнішньо-політичному: ідейно-концепційне й пропагандивне скріплення знання членів; б/ на крайовому відтинку: поглиблення знання крайових визвольних процесів і методів боротьби; в/ на відтинку внутрішньої політики: орієнтація в настановах різних груп, партій та партійних фракцій щодо основних питань визвольної боротьби та визвольної політики та пояснювання власного становища в тих питаннях і у відношенні до інших українських угруповань; г/ в організаційно-кадрових справах: застановлятися над питанням добору та якості членства, ієрархії завдань, розподілу праці, ролі Організації в оточуючій дійсності, підвищувати морально-ідейний рівень членства, застановлятися над новими організаційними проблемами і ін.; ґ/ у формуванні громадської думки - вишкіл помагає краще формулювати погляди, відважно й динамічно відстоювати постановку Організації через краще знання матеріалу, сприяє кращій орієнтації в нових ситуаціях, при пояснюванні явищ і подій.

Д і й с н и й с т а н к а д р і в.

Розглядаючи стан членства, будемо говорити лише про кадри на еміґрації.

1. Членство ОУН складається на сучасному етапі з людей чотирьох історичних поколінь: а/ Покоління "тридцятників", - людей, які стали членами ОУН в 1929-1939 роках. Це покоління вважається основоположником ОУН, а в тому теж і типічності та якостевих вартостей членства. б/ "Воєнне покоління" - кадри, які включилися між 1939-им і 1946 рр. Ці люди може дещо менше придбали ґрунтовну політичну освіту, але зате наголошують масові визвольні дії та менше "орденність" ОУН. в/"Повоєнне покоління"- яке включилося до ОУН на основі великої притягаючої сили морально-ідейного капіталу, придбаного попередніми поколіннями, які вели підпільну революційну і збройну боротьбу за проголошену ними державу. г/ Нове покоління, народжене поза межами України, яке включилося до ОУН головно на підставі традицій, розумових мотивів, виховного процесу в молодіжних організаціях та відгомону крайової боротьби. Це покоління склонне до оновлення поняття членства ОУН.

2. За освітою, члени ОУН поділяються на: а/ групу з загальною публічною освітою з сильним традиційним вихованням, ширим патріотизмом та крайовою підпільною справою; б/ групу з середньою освітою - гімназійною або технічною, - багато з яких належать до "воєнного покоління" чи повоєнного, які внаслідок соціально-побутової нестабільності не мала змоги систематично закінчити бажаної освіти, але це люди з поважним суспільним досвідом і різnorodним організаційним пережиттям; в/ групу з вищою освітою, що складається з різних підгруп - бувших старшин різних армій, учителів, культурно-мистецьких діячів, професійних людей, журналістів, священників і студентів вищих шкіл; г/ групу з

закінченою високою освітою – професори, доктори, інженери, політичні провідники ОУН. Група "а" буде поступово зменшуватися, група "б" буде тривати менш більш чисельно з незмінною стані через доплив нових кадрів, групи "в" і "г" будуть поступово зростати, бо в західних суспільствах є сильний тиск до здобуття вищої освіти.

3. За територіальним походженням найбільше членів є з західних земель України. Далі йдуть північно-західні землі, центральні землі, менше з Закарпаття і Буковини, одиниці з південної України, Донбасу і Кубані. Є вже нова група, яка виростає в різних країнах Заходу, що ніколи не була в Україні, і врешті – одиниці з т.зв. сателітних країн.

4. За релігійним віровизнанням: а/ більшість є східні католики, б/ меншість – православні і в/ одиниці інших визнань чи безконфесійні теїсти.

5. Вік людей має своє значення. Збільшується число старших членів, які поступово стають пасивними. Внаслідок старіння частини кадрів завважається тут-то-там прояви втоми, песимізму, тенденція до практичного мінімалізму. Молодші кадри реагують оптимістично, або швидко розчаровуються.

6. Величезна більшість членів є активна в громадських товариствах, з чим впарі іде затрата зрозуміння потреби підпільної організації, чи перенос до неї явних форм і метод праці, з рівночасним відсуванням на дальший плян завдань революційної організації. Затирається різниця між організаціями УВФ і ОУН.

П о т р і б н и й і в и м а г а н и й с т а н к а д р і в.

Під сучасну пору і в загальному доцільно наголошувати такі вимоги до членів:

1. Мусимо більше концентрувати нашу увагу й енергію на політично-визвольній діяльності серед своїх і серед чужих: а/більше брати участь у позаукраїнській політичній діяльності, – аа/ впливаючи на місцеві уряди й партії, щоб вони ставилися прихильніше до України, бб/ посиливши дію по лінії АБН щодо розбудовування спільного фронту всіх поневолених націй; б/ більше пропагувати українську визвольну боротьбу та сильніше вести інформацію про неї/ширити наші чужомовні видання, поміщувати матеріали про Україну в чужинецьких виданнях, виступати перед чужинцями, вести розмови і т.п./; бути завжди і всюди гідним представником своєї нації, перед чужинцями висловлюватися добре/хоч не перехваляватися/ про Україну, відважно боронити її добре ім'я, і – що найважливіше – перед чужинцями завжди творити солідарний фронт всіх українців, старатися не виступати перед чужинцями проти українців інших поглядів чи угруповань; г/ всюди і завжди рішуче і відважно, хоч тактовно, виступати проти ворогів чи ворожих поглядів, постійно підривати впливи Росії, виявляти її народовбивчі злочини, відтягати від неї приятелів; г/ бути ідеологічно наснаженим місіонарем ідей і правд України, її визвольного авангарду – ОУН – підкреслюючи наші позитивні – творчі ідеї, програму та концепцію "за", а не лише наші позиції "проти"; д/ бути свідомим, і відповідно до того поступати, що реальні осяги здобудемо будучи добре

зорганізованими, діючи великими кадрами рівночасно й в унісон у багатьох країнах на різних континентах, серед всієї української спільноти і серед місцевих народів.

2. Кожний член мусить більше вивчати крайову дійсність: а/ знати про основні постаті Нескореної України, б/ вивчати зміст їхніх писань, в/ слідкувати за усіма виданнями та писаннями про сьогодишню Україну, в тому і неприхильними та ворожими, г/ на кожному кроці/виступи, імпрези, розмови/ представляти думку, проблеми, людей національної України, г/ зіставляти кожночасну ситуацію з основним визвольним процесом нації, д/ висувати й конфронтувати крайові зусилля з ворожою окупаційною політикою. Засада: кожний член живе Краєм! Ніхто в громаді не сміє ігнорувати крайових процесів або ставити нашу дію відірвано від актуальних проблем Краю! А ми мусимо бути світочами для всієї еміграції про стан та боротьбу на рідних землях!

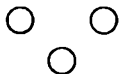
3. Посиленою вимогою до всього членства є більше практикувати державницько-самостійницькі принципи. Дуже актуальними є 2-га точка Декалогу: "Не дозволиш нікому плямити слави ні чести Твоїї Нації!", і 4-та: "Будь гордий з того, що Ти є спадкоємцем боротьби за славу Володимирового Тризуба!" Член ОУН не сміє мовчати коли хтось – навіть наймогутніші володарі цього світу – принижує, фальшує або ігнорує державницькі прагнення України. Членові ОУН не вільно приставати з ніким, хто не визнає України як державницьку націю, або співпрацювати на бездержавницькій основі. В спільноті послабла принциповість щодо соборництва – єдності всіх українських територій та людей. Все більше знаходиться одиниць, які схильні відписувати від нації то Кубань, то Крим, то Закарпаття, то Лемківщину. Такі погляди ширяться внаслідок теж і перебільшеного наголошування "регіональних" традицій та ворожої розкладової пропаганди з метою послаблювати національну монолітність. Члени ОУН зобов'язані стояти перед чужинцями за цілу націю, всіх її членів, без різниці поглядів, крім зрадників-яничарів, яких вважаємо відступниками від української нації.

4. Помимо того, що в житті кожної людини є радісні й нещасливі періоди, член ОУН мусить відзначатися волонтаристичним світосприйманням, погорджувати ментальністю безнадійних, зневірених. Життя сприймаймо як боротьбу, в якій перемагають сильніші і мудріші, віруючі й вольові. Василь Симоненко висловив волонтаристичну етику такими знаменитими словами: "Світе..., дай мені у думку динаміту!", а Ліна Костенко закликає: "Доля твоя у твоїх руках!" – Будь завжди переконаний, що "за долю мільйонів мусиш дати ТИ одвіт!" – Іван Франко. Або словами Михайла Гориня: "Я вважаю, що несучи відповідальність перед майбутнім поколінням за все, що робиться". Або за Симоненком: "Живу не лише для себе, я мушу жити й за них!". При допомозі сильної волі, підприємливості, можна здійснити великі та святі ідеї, змінити обставини в нашу користь. При допомозі бравурної організації багатьох сотень жертвних членів можна вчинити майже чуда. Відкидаємо безвольність і пасивність, "призначення", "долю". Суть політичної організації філософічно добре схопила Ліна Костенко: "Здобувати тяжкі перемоги тільки силою, – не зусиллям". Член ОУН мусить знаменуватися твердою волею до політичного чину і постійною активністю для української

визвольної справи.

5. Член ОУН мусить здавати собі справу, що то є бути членом організованого руху, а це: а/ збільшене, чесне й совісне виконання доручень-напрямних Проводу, б/ посилена активність в Організації та творча співпраця, чи як каже народня мудрість - "берись дружно, не буде сутужно", або "усі за одного і один за всіх", в/ давати постійно нові особисті приклади доброго члена організованого політичного руху, як здисциплінованого, добре ознайомленого з постановкою дії і самосвідомого своїм моральних обов'язків, пов'язаних зі знам'ям ОУН, який створює оптимістичну й творчу атмосферу в Організації. Прикладний член завжди захищає авторитет Проводу, теж і поза Організацією.

6. Врешті - член ОУН зобов'язаний посилити працю над своїми етично-моральними властивостями: а/ бути принциповим у висловлюванні своїх поглядів та в політичній активності, зокрема до воєнних України, стійко заступати безкомпромісові державницькі принципи /Ліна Костенко: "Очей ворожих, суперечок гострих ніколи не боялась я"/, б/ бути толерантним до поглядів інших українців та тактовним у поведінці, - це не опортунізм, а ознака виробленості й певності своїх поглядів, в/ плекати дружні, приятельські взаємини з однодумцями та в українській громаді/"добре братерство краще багатства"/, г/ бути практикуючим християнином, і/ плекати настанову постійної готовості на кожну жертву для добра справи.

Степан БАНДЕРА

ЗНАЧЕННЯ ШИРОКИХ МАС ТА ЇХ ОХОПЛЕННЯ

Наша внутрішньо-політична праця скерована на те, щоб дослі-вно охопити весь загал громадянства, щоб дійти до кожного укра-їнця, як причетного, так і непричетного до загального громадсь-кого життя, однаково - в рамцях того життя, чи поза ними і неза-лежно від них.

Найважливіша справа - здобути безпосередній вплив, включити у нашу боротьбу найбільшу і найвартіснішу її частину. Тому за о-б"єкт своєї політичної праці беремо всю народню масу.

Для нас вона важлива з таких міркувань: поперше, маса - це збірнота одиниць. Для того, щоб впливати на найбільшу кількість українців одночасно, охоплюємо своїм впливом всю масу. В ній жи-вуть і з нею виростають найцінніші своєю ідейністю, бойовістю і здібностями одиниці тоді, як відповідна акція їх розбудить, дасть їм нагоду і відкриє дорогу, щоб вони виявили себе. Багато таких високоцінних людей живе, можна б сказати, у глухій гущі маси, але про їхні хдібності і цінні для політичної праці прикмети не зна-ють ані вони самі, ані ніхто інший. Треба піти в найгустішу масу, на саме дно, щоб до них дійти, і треба відповідної акції, щоб їх покликати.

Подруге - нам треба опанувати своїми ідеями, боротьбою і відповідними акціями теж саму масу, як збірну одиницю. Треба в-тягнути її у політичну дію. Бо вона дає політичному рухові та організації широке опертя. Масовість же надає революційній бо-ротьбі та кожній політичній дії велику розгінну силу та помножує її.

У нашій боротьбі маса - це важливий фактор, як збірнота о-диниць, її приєднуємо і гуртуємо. І навпаки, з допомогою одиниць охоплюємо й опановуємо масу. Йдемо цими обома шляхами одночасно, а одна праця підсилює другу.

Насамперед ми повинні докладно пізнати кожне середовище, серед якого думаємо вести політичну роботу. Не вистачить знати загально характер і прикмети елементів, що в ньому гуртуються, чи загальну психологію маси. Треба вивчати кожне конкретне се-редовище, зокрема треба пізнати його особливі прикмети. Очеvid-но, все це приходить ся робити вже під час самої діяльності, бо на довгі вступні спостереження і дослідження перед приступленням до праці ми, в нинішніх обставинах, не можемо собі дозволити.

Пізнати середовище - значить пізнати пересічний його тип, його окремі вияви, відхилення від пересічного, різного роду осо-бливості. Треба пізнати і збагнути людей, спосіб їхнього думан-ня, сприймання і реагування на ті чи інші явища, знати, чим во-ни живуть, як і що переживають, як ставляться до різних явищ. Насамперед треба поцікавитися їхнім матеріальним станом, умова-ми побуту, життя, праці, можливостями влаштувати і поліпшити їх-нє життя, їхні умови, потреби і бажання.

Для того треба нашим членам входити в життя мас, в усі його вияви. Шукати різних зустрічей з людьми та цікавитися якнайбільшою кількістю їхніх справ.

Для того, щоб могли повести успішну працю для опанування широких мас, треба брати їх такими, якими вони є в дійсності, це значить, також з усіма їхніми хибами і недомоганнями. Підходячи до мас, не слід розраховувати тільки на високовартісні чи вже вироблені елементи і тільки такими займатися, а на інших махнути рукою. При всіх акціях, які розраховані на ширші маси, кінцевим є пристосовувати свою тактику і цілий підхід до рівня пересічного громадянина, до його зацікавлень, способу думання та його здібностей і готовости йти шляхом політичної боротьби та відповісти вимогам, що їх вона ставить.

Тож тактика політичної праці серед широких мас мусить бути нескладна і в кожному відношенні пристосована до політичного рівня даного середовища. Такі вимоги ставить само життя і без цього політична праця, наставлена на широкі маси, є безуспішна, особливо спочатку.

Якщо б ми переставили всю свою працю на масові рейки, тоді у висліді понизився б її рівень. Але цього не думаємо робити. Подібно, як досі, так і надалі нам треба продовжувати ті всі роди й форми нашої діяльності, які розраховані на кращі, передові елементи. Роботу, що має активізувати, притягати, гуртувати, виробувати й заправляти найкращі передові одиниці з маси, мусимо далі посилювати і не може бути й мови про те, щоб її занедбувати або припинити.

Ідеться про поширення нашої діяльності, а не про переставлення її на інші рейки. Маємо заактивізувати й скріпити політичну роботу, призначену для широких мас, не послаблюючи праці, розрахованої на передові, провідні елементи. Ведемо свою внутрішньо-політичну працю кількома шляхами одночасно. Чим вищі вимоги ставимо до середовища, тим вищий політичний рівень даної праці та одночасно тим вужчі її рамки і тим вужчі охоплювані ними кола. Навпаки, чим ширше кола охоплює політична акція, і чим нижчий пересічно рівень її учасників, тим простіший характер даної політичної роботи.

Коли масову політичну працю ми пристосовуємо до характеру і рівня широких мас, то робимо це тільки з тактичних міркувань. Насамперед — зміст завжди остається незмінний, міняються лише зовнішні форми й практична постановка роботи. Але і в цьому відношенні не думаємо постійно пристосовуватися до рівня мас. Як тільки в певному середовищі здобудемо ґрунт під ногами, зразу ж починаємо формувати ці маси, підтягаючи їх на вищий рівень та, крок за кроком, починаємо вести їх до цілі. Маючи вплив на масу, починаємо нею керувати і з стану маси, до якої спочатку нам треба було пристосовувати свою тактику, переводимо її до ролі свідомого, виробленого й активного чинника в нашій політичній боротьбі.

При першому погляді на цю справу, може здаватися, що за недостатньої кількості людей на цих теренах не зможемо цього робити серед передових елементів, тобто, що будемо примушені братись

за одну або за другу працю. Та в дійсності так не мусить бути.

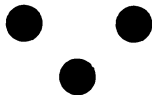
Робота широкого, масового характеру, вироблення відповідної методики праці, створення потрібної організаційної апаратури, вивчення правильних шляхів і надання потрібної розгінної сили - все це вимагає спочатку великого вкладу енергії та відставлення поважної кількості людей до праці. Але для провадження і дальшого поглиблення праці не треба давати нових сил, навіть не конечно залишати зайнятих на початку. Бо вже в скорому часі початковий вклад сил буде оплачуватися припливом нових розбуджених до активності, сил.

У висліді активної праці серед широких мас, до нашої диспозиції стане багато нових людей. Їм можна буде великою мірою доручити менш складні політичні завдання і відтяжати людей з більшим політичним виробленням, дуже потрібних нам сьогодні для відповідальнішої політичної дії. Діяльність серед мас значною мірою вестимуть далі ті нові люди, які виявляться і прийдуть до нас.

У висліді активізації мас та здобуття серед них впливу, будемо мати тривкішу й сильнішу позицію у багатьох ділянках громадського життя. Тому, що зміст праці серед широких мас не є інший від змісту нашої політичної праці, яку ми досі вели серед вузьких кіл, доводиться тільки вибрати для неї відповідну форму. Головне завдання - це устійнення змісту, сама ж популяризація готового не важка і не вимагає багато праці.

У сучасний момент ми розпоряджаємо таким великим політичним капіталом, що масовою політичною роботою не зменшимо його, а навпаки, збільшимо. Пам'ятаймо далі, що наша боротьба проти гітлерівської Німеччини тепер має велике значення, а з часом буде його втрачати. Якщо цього тепер не використаємо, то з таким трудом здобутий політичний капітал великою мірою розтратимо.

Отже, якщо ми не охопимо мас, то вони частинно підуть не з нами, чи частинно навіть проти нас та великою мірою здеморалізуються. А ми потребуємо мас у нашій політичній боротьбі, в тому ж і мас еміграційних.

I. Горненко

ДО ЗАВДАНЬ І ПРАЦІ НА КАДРОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ ВІДТИНКУ

ОУН діє в Краю і закордоном.

Після кількالكітньої збройної підпільної боротьби, яку на землях України провадила Українська Військова Організація/УВО/, в 1929 році була основана Організація Українських Націоналістів /ОУН/, оформлено і застосовувано в широкій практичній роботі її суспільно-політичну програму.

Перший Великий Збір ОУН/Перший Конгрес Українських Націоналістів/ 1929 року започаткував, таким чином, нову фазу боротьби в історії української нації за її суверенні права. З того часу ОУН стала українською політичною і військовою силою, яка видвигала ідеї, оформлювала концепції, розгортала інформацію та пропаганду, проводила вишколи свого членства та виховання народніх мас, а рівночасно творила мережі військового кадру та проводила у різних формах збройну боротьбу. Це було в часі, коли українські етнографічні землі були розшматовані поміж чотирьома окупантами. Ведення визвольної боротьби уярмленої нації в таких складних обставинах не було легким. Виступивши на арену української історії, як безкомпромісвий самостійницько-державницький чинник, ОУН мусіла організувати здійснювання своїх програмових завдань методами підпільної, глибоко законспірованої дії, бо лише така форма дії забезпечувала безпереривність і тривалість змагань.

Методи і характер підпільної боротьби вимагали суворого принципу в підборі та у вишколі кадрів ОУН. За головний принцип у підборі та в організуванні членів, симпатиків та юнацтва взято від самого початку не клясовий, груповий чи професійний мотив, але мотив національної свідомості й патріотизму. Таким чином, членом ОУН міг стати робітник, селянин і професійний інтелігент, якщо визнавав ідеологічно-програмові засади й Устрій ОУН та був готовий прийняти на себе усю відповідальність за приналежність до ОУН і всеціло віддатися праці та боротьбі.

Від тих років проминуло вже багато часу. Багато ворожої і української крові всякло в український чорнозем. Багато легенд і бойових пісень зложила народня творчість на честь і славу тим членам ОУН, які своїм розумом, самовідданістю, потом і кров'ю орали українську народню ниву й засівали ідеї, що ведуть українську націю шляхами безупинних змагань до волі. Українська нація мужньо видержала шістдесят років жорстокого московського панування, пережила імперіялістичну Польщу, видержала духово і фізично гітлерівську навалу, а з лабіринтів другої світової війни винесла могутню перемогу свого духа, своїх чинів і своїх безсмертних героїв.

Багато імен записала золотими буквами пам'ять нації до своєї книги. Між цими іменами ясніють прізвища впадших на Мелі Слави найвищих Провідників ОУН – Євгена Коновальця, Романа Шухевича і Степана Бандери, а довголітня боротьба ОУН створила свою традицію, викувала символ, знайшла визнання народу, закріпилася в його душі та зрослася в одно з його волею, бажаннями та мріями. Кожна

українська людина, що думає самостійницькими категоріями і приймає активну участь у національному русі, є утотожнювана ворогом з ОУН, як символом боротьби нації за своє майбутнє. Під цей символ вороги підтягають часто навіть противників ОУН, якщо вони бодай декларативно відстоюють ідеї самостійності України.

Під впливом другої світової війни майже пів мільйона українців опинилися як політичні біженці поза межами СРСР і сателітів, у західному вільному світі. Під натиском цих же подій, або з доручення Проводу ОУН і Головної Команди УПА, або згідно з перспективними планами УГВР на Заході опинилися також члени ОУН і бійці УПА різного віку та організаційного і професійного стажу. Це стало допоміжним у підсиленні в одних місцях та у відродженні в других - ідейно-морального, суспільно-політичного і організаційно-дійового потенціалу українських громад у різних країнах західного світу. На закордонні терени поширилася також мережа клітин ОУН, що стало важливим доповненням націоналістичного підпілля в Україні та дуже важливим запіллям ОУН у час теперішніх змагань.

Незважаючи на всі ускладнення, що характеризують собою складність сучасного світу в його ідейно-політичному дво- та три-поділі, на деякі позначки поглибленого зникну духовості й пов'язаної з цим загально-людської моралі та пошанівку прав націй і людини, незважаючи на всі жорстокості ярма московського імперіалізму та комунізму, змаг ОУН продовжується з непослабленою силою. Ми є в цьому змагу. Що більше - цей змаг накладає на нас велику відповідальність і дуже важливі обов'язки. Бо на теперішньому етапі Української Національно-Визвольної Революції кадри ОУН у вільному світі являються тією частиною усіх сил Руху, що має доступ до широкого світу та можливість і засоби не лише капіталізувати в широкому політичному змислі зусилля нації в боротьбі на Рідних Землях, не лише допомагати цій боротьбі морально, фізично й матеріально, але й організувати прихильників та творити побічні фронти проти Москви різного засягу і розміру.

Великий Збір ОУН про завдання кадрів.

У постановах V Великого Збору ОУН - питанню чергових завдань кадрів ОУН присвячено цілий окремий розділ, який охоплює саме поняття кадрів у перспективі теперішнього положення та організаційних завдань, зовнішньо-політичні завдання, діяльність на Рідних Землях, як і цілий ряд інших справ організаційного та політичного характеру, крім окремих постанов про політику Організації на внутрішньому та зовнішньому полі, про що є мова в інших розділах Постанов.

В Постановах стверджується, що "ОУН взяла на себе обов'язки й завдання революційно-визвольного авангарду української нації, тому має багато важливих і складних проблем, що їх треба розв'язувати як теоретично, так і практично. На цих проблемах мусить зосереджуватися увага всього організаційного активу, всіх членів Організації", бо "За здійснення завдань ОУН відповідає не тільки Провід, а й кожний провідний та рядовий член".

В дальшому, V Великий Збір ОУН наголошує потребу "не тільки

збереження організаційної сітки на всіх теренах нашої дії", але "й відповідне її вдосконалення і постійна її розбудова, що великою мірою залежить від нових ідейних членів, якими мусимо поповнювати наші ряди". Спрямовуючи нашу увагу на дальшу розбудову та вдосконалення сітки кадрів ОУН, Великий Збір підкреслює, що в тій роботі "наша увага має бути звернена не на їх кількість, а на якість - на їх особисті та національні прикмети". Щоб виконати це дуже важливе завдання в ділянці вилонювання та вирощування якоевого поповнення, зумовленого потребами ролі ОУН у змаганнях нації, Великий Збір наголошує на необхідності перевірки та вдосконалення системи виховання, вишколу і підготовки, зокрема на відтинку юнацтва ОУН, як одного із дуже важливих джерел приросту і поповнення. Це однак не означає, що наша увага в цьому питанні не повинна охоплювати усі ті групи з молодших генерацій, котрі віком є поза юнацтвом, або, що наша Організація резигнує у праці на відтинку кадрів із цих надійних кругів, що знаходяться між українцями середнього віку. Зосереджуючи свою увагу на молодих і молодших шарах українського суспільства поза Україною і в Україні, V Великий Збір вказує, що революційні форми дії ОУН та специфічність завдань під цю пору потребують ідейних і дисциплінованих кадрів з рядів молодших генерацій.

В усіх дальших розділах постанов V Великого Збору ОУН, до змісту яких потрібно нав'язувати і повсякденно відкликатися, є проведена одна головна лінія - належне потрактування Організації та її завдань у першу чергу, бо лише відповідно оформлена, постійно розбудовувана і вдосконалювана Організація зможе задовольти потребу народу в усіх відношеннях вияву його творчих державницьких сил. Цей аспект наголосу в постановах можна б зілюструвати таким окресленням: ОУН - це не один із чинників в організаційному та в ідейному формуванні суспільних сил України у боротьбі за свої права, але вона - це найголовніший і найважливіший чинник, який стоїть в авангарді боротьби, являється її інспіратором, організатором, ідейним, політичним і організаційним провідником. Тому ОУН не лише для того, щоб підсилювати своїми активними одиницями українські організації та установи, але також і для того, щоб так себе ступенево переформувати і діяти, аби цей, оточуючий ОУН український і неукраїнський світ був також до її диспозиції в кожній потребі допомогти визвольній боротьбі. Без такої глибокої настанови в організаційних заходах і в спрямуваннях не можливо буде досягнути такого стану, в якому Організація не буде відчувати нестачі людських, моральних і матеріальних сил до своєї праці.

Ця настанова V Великого Збору ОУН відноситься головню до закордонного відтинка праці ОУН та до того подекуди широкого заангажування значної частини кадрів ОУН в різні сфери суспільного життя, що не лише абсорбує велику частину енергії кадрів, але й приводить подекуди члена ОУН зі свідомости приналежности до підпільної революційної Організації.

Роблячи повищі ствердження та висновки, ми не закривасмо очей на усі ті позитиви, що йдуть на користь Організації та нашої визвольної справи з факту широкого заангажування активу ОУН у політичному і громадсько-культурному житті теренів. Вони очевидні.

вони великі, вони потрібні й корисні, вони необхідні. Але більш важливими та необхідними являються усі ті завдання, що їх мусить здійснювати ОУН як авангард і провідник революційної боротьби.

Поповнюючи кадри ОУН новим елементом з молодших і з середніх поколінь, не думаймо лише потребами цього дня, але вимогами того, що прийде на порядок дня завтра, за місяць, рік і за десять років. Конспірація річ необхідна для ОУН і її членства. Коли засади конспірації будуть дотримані, тоді можна буде здійснювати стратегічні й тактичні міроприємства у розмішуванні та організаційному спрямуванні законспірованих членів у потрібні місця та на відповідні завдання. А свідоме нехтування цими засадами рівнозначне із копанням гробу під кожним членом Організації, зокрема під тими, що йдуть на працю у запілля ворогів чи противників.

Так само необхідною в Організації є дружність, дисциплінованість і відповідальність за кожний почин, крок та дію внутрі Організації та в ширшій громаді і на зовнішньому полі.

Провідники клітин і кадрові референти

Незважаючи на те, що до Кадрово-Організаційного Сектора приналежні всі ті референтури, які мають пряме відношення до організування і вишколу членства та юнацтва, головна відповідальність за стан праці на цьому відтинку спадає в кожній клітині на дві особи: на провідника клітини та на кадрово-організаційного референта.

Беручи цю справу схематично, їх загальні функції можна окреслити в такий спосіб: провідник клітини відповідає за кожночасне втримання організаційного зв'язку з надрядною клітиною і, рівночасно, за реалізацію у своїй клітині всіх справ, що надходять згори, за організацію праці очолюваної ним клітини, кожночасну обсаду референтур, співпрацю між референтами й за загальну політику клітини в усіх напрямках та відношеннях. Діючи постійно в інтересах Організації на приналежному до нього терені, він повинен завжди дбати про добре ім'я Організації, плянувати й узгоджувати з членами проводу заходи й працю в напрямі розбудови, вишколу та вдосконалення активу, організувати симпатиків, підготовляти кандидатів у члени, наглядати за правопорядком і дисципліною. Провідник клітини повинен бути всесторонньо обізнаний з усіма організаційними матеріялами й знати терен своєї дії до основ.

Кадрово-організаційний референт у клітині – це права рука її провідника в усіх відношеннях, а зокрема в ділянці організації кадрів, їх пов'язання, їх підготовки до завдань та оформлення в клітині і господарка ними. Виконуючи ці головні завдання, його основна увага повинна теж зосереджуватися на окруженні та на вилонюванні з цього окруження кандидатів у симпатики, а з-поміж симпатиків у члени. Допоміжними в цьому можуть бути всі члени Організації, бо якраз одним із основних завдань члена ОУН є працювати між людьми найближчого й ширшого окруження в інтересах визвольної справи та Організації. При добре поставленій роботі на кадровому відтинку в клітині, кожний активний сьогодні член Організації – це звеновий симпатиків, або членів ОУН завтра.

Це загальне окреслення завдань провідника клітини та її кадрово-організаційного референта ще не вичерпує цього питання повністю. Воно лише ілюструє сутність справи. Основніше розпрацювання цього питання є в інших розділах цього збірника. Для нас важливе є це, щоб усвідомити собі потребу росту Організації відповідно до розширення її завдань. Маючи на увазі елементи якості, а не кількості, нашим щоденним обов'язком є переглядати громаду, вибирати з-поміж неї найбільш надійних і над ними працювати, і цю працю трактувати як перманентну.

В аспекті дальшої ступеневої розбудови й організаційного оформлення кадрів/юнацтво, симпатички, члени/ найбільші потреби зарисовуються в країнах Південної Америки, в Австралії, у Франції, Австрії і в Бельгії, де пропорційне відношення організаційного кадру до загальної кількості свідомих та жертвних українців замале, що рішає про нашу силу в політиці та праці. А загал української громади на тих теренах такий, як і на інших, де загальне положення на відтинку кадрів ОУН значно краще під багатство оглядами.

Займаючись кадровими питаннями, IV Великий Збір ОУН з підкресленням наголосив такі особливі завдання на цьому відтинку:

- а/ дбати про постійний і здоровий ріст Організації на всіх теренах її діяльності,
- б/ стосувати селекцію членів, враховуючи всі ті вимоги, що їх Організація ставить до членів,
- в/ постійно перевіряти стан готовости членських кадрів і виконність їх обов'язків,
- г/ кожний член мусить спеціалізуватися по лінії своїх особистих завдань і функцій в Організації чи на інших відтинках визвольної дії.

ВИРУШАЙ САМ...

Якщо на твій клич не прийде ніхто,
тоді вирушай сам,
в путь вирушай сам.

Якщо скує всіх ганебний страх
/О, доля твоя нелегка!/
і кожен у відповідь мовчки зірне
і боязко очі схова, -
сам говори:

твоя совість і глузд
підкажуть тобі слова.

Тоді говори сам.

Якщо підуть від тебе всі

/О, доля твоя нелегка!/
Якщо всі покинуть тебе і буде важким твій шлях,

- ти все продовжуй

вперед іти.

Хай ноги зіб'єш до крові, -
іти продовжуй сам.

Якщо буде темна, пекельна ніч
/Шаблею вітер і злива,

як лід!/
і ніхто не запалить вогню, щоб тим,

хто йде в пільмі, допомгти.

Тоді ти сам свій вогонь запали -
ватру гніву й любови жар.

Свій вогонь запали сам.

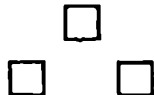
Якщо на твій клич не прийде ніхто,
тоді вирушай сам.

Сам вирушай, один вирушай,
в путь вирушай сам.

З М І С Т

	Ст.
С. Бандера - "Організація Українських Націоналістів".	1
Б. Підмогильний- "Націоналіст є ідеалістом"	2
- "Десять Заповідей Українського Націоналіста" -Декалог	4
- "Обов'язки членів ОУН"	5
- "12 Прикмет Характеру Українського Націоналіста"	7
- "44 Правила Життя Українського Націоналіста".....	9
С. Бандера - "До питання основних кадрів Національної Революції".....	22
Ю. Велигорський- "До питань кадрів і завдань ОУН"	28
Є. Мстислав - "Мораль і дисципліна"	37
О. Дніпровий - "Готування і участь кадрів ОУН у Визвольній Революції".....	40
- "Праця над кадрами"	41
С. Антей - "Кадри ОУН і їх вишкіл"	62
С. Бандера - "Значення широких мас та їх охоплення".....	67
І. Горненко - "До завдань і праці на кадрово-організаційному відтинку".....	70
- "Вирушай сам"	75

Вперед до цілі йдім без вагання,
Хоч крізь пожежу, крізь пекло мук,
Здобудем волю, всім ясну долю,
Титани духа, титани рук!

Дереворит підпільного мистця Ніла Хасевича зі серії "Ідеї українського визвольного руху".